

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
ПІВНІЧНОУКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ГЕРОЇВ КРУТ
Кафедра управління персоналом, економіки праці та публічного
управління

Паньок Юрій Олександрович
(прізвище, ім'я, по батькові студента в називному відмінку)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему: «Управління фінансовою діяльністю підприємства»

Група ІНЗ-8-24-М1М(2.0з)
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма: «Економіка та управління бізнесом»
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

*Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів, текстів інших авторів мають посилання
на відповідне джерело*

(підпис)

Паньок Ю.О.
(прізвище та ініціали)

Науковий керівник
к.е.н., доцент Ліхота О.В.
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Допущено до захисту перед ЕК
Завідувач кафедри УПЕППУ
к.е.н., доцент Попова Г.Ю.
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
 «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
 «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
 ПІВНІЧНОУКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ГЕРОЇВ КРУТ
**Кафедра управління персоналом, економіки праці та публічного
 управління**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень
 Ступінь вищої освіти: бакалавр
 Галузь знань: 07 УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
 Спеціальність: 073 МЕНЕДЖМЕНТ
 Освітньо-професійна програма: «ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

«Затверджую»
 Завідувач
 кафедри
 Попова Г.Ю.

 (підпис)

**Завдання
 на кваліфікаційну роботу здобувача**

____ Паньок Юрій Олександрович _____
 (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи:

Управління фінансовою діяльністю підприємства

Керівник кваліфікаційної роботи

кандидат економічних наук, доцент

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Ліхота О. В.

(прізвище, ім'я, по батькові)

2. Термін подання студентом кваліфікаційної роботи на попередній захист 15.05.2026 року

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (рекомендовані науковим керівником та відповідним методичним забезпеченням (окремі аспекти роботи, обсяги роботи):
дослідити теоретичні основи управління фінансовою діяльністю на підприємстві,
визначити економічний зміст та основи діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»,
проаналізувати основні фінансово-економічні показники ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»
за три останні роки, оцінити ефективність управління фінансовою діяльністю на
досліджуваному підприємстві за останні три роки, розробити напрямки удосконалення
системи управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», розрахувати
економічний ефект від реалізації розроблених напрямків.

4. Необхідний графічний та аналітичний матеріал за темою дослідження:
рисунки, таблиці, графіки, формули, розрахунки.

5. Календарний план виконання кваліфікаційної роботи

№ п/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строки виконання		Примі тки
		Планові	Фактичні	
1	2	3	4	5
	Вступ	16.02.26 – 02.03.26		
	Розділ 1.	03.03.26- 16.03.26		
	Розділ 2.	17.03.26– 06.04.26		
	Розділ 3.	07.04.26- 22.04.26		
	Висновки	До 30.04.2026		

6. Дата видачі завдання 16.02.2026 р.Здобувач (ка) _____
(підпис)Паньок Ю.О.
(прізвище та ініціали)Науковий керівник _____
(підпис)Ліхота О.В.
(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Юрій Паньок. «Управління фінансовою діяльністю підприємства» – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти – Північноукраїнський інститут імені Героїв Крут ПрАТ «ВНЗ «МАУП». – Чернігів, 2026.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що в умовах військового стану в країні, в умовах ведення бойових дій, окупації значної частини шості країни, а також в умовах постійних авіаударів ефективно управління фінансовою діяльністю передбачає оптимізацію потенціалу підприємства. У вказаній ситуації різко підвищується значущість ефективного управління фінансовими ресурсами. Від того, наскільки ефективно й доцільно вони трансформуються в основні та оборотні кошти, а також в засоби стимулювання робочої сили, залежить фінансове благополуччя підприємства у цілому, його власників, співробітників, і, у кінцевому результаті, благополуччя країни в цілому. У тій чи іншій мірі роль фінансових ресурсів важлива на всіх рівнях управління (стратегічний, тактичний, оперативний), проте особливого значення вона набуває в плані стратегії розвитку підприємства. Таким чином, управління фінансовою діяльністю, як одна з основних функцій апарату управління підприємством, набуває ключової ролі в складних економічних умовах сьогодення.

Мета роботи: дослідження теоретичних і практичних аспектів управління фінансовою діяльністю підприємства та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності фінансового управління.

У роботі було використано комплекс методів дослідження, таких як: методи аналізу та синтезу, порівняння, узагальнення, економічного аналізу, статистичного дослідження, графічного представлення інформації та системного підходу.

Ключові слова управління, фінанси, фінансова діяльність, фінансовий менеджмент, капітал, грошові кошти.

ANNOTATION

Yurii Panok. « Financial Management of the Enterprise » – It's Manuscript.

Qualifying work for obtaining the second (master's) level of higher education - North Ukrainian Institute named after Heroes Krut PJSC "Interregional Academy of Personnel Management"- Chernihiv, 2026.

The urgency of the research topic lies in the fact that in the conditions of martial law in the country, in the conditions of hostilities, occupation of a significant part of the country, as well as in the conditions of constant air strikes, effective management of financial activities involves optimizing the potential of the enterprise. In this situation, the importance of effective management of financial resources increases sharply. The financial well-being of the enterprise as a whole, its owners, employees, and, ultimately, the well-being of the country as a whole depends on how effectively and expediently they are transformed into fixed

and working capital, as well as into means of stimulating the workforce. To one degree or another, the role of financial resources is important at all levels of management (strategic, tactical, operational), but it acquires particular importance in terms of the enterprise development strategy. Thus, financial management, as one of the main functions of the enterprise management apparatus, acquires a key role in today's difficult economic conditions.

Purpose of the study: to investigate the theoretical and practical aspects of managing the financial activities of an enterprise and to develop recommendations for improving the efficiency of financial management.

The study employed a comprehensive set of research methods, including methods of analysis and synthesis, comparison, generalization, economic analysis, statistical research, graphical presentation of information, and a systems approach.

Keywords: management, finance, financial activity, financial management, capital, cash.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	13
1.1 Фінансова діяльність підприємства: поняття, основні принципи та завдання.....	13
1.2 Управління фінансовою діяльністю підприємства та його особливості.....	24
1.3 Фінансова стратегія в системі управління фінансовою діяльністю підприємства	34
Висновки до першого розділу	40
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»	42
2.1 Загальна характеристика підприємства та умови його функціонування	42
2.2 Аналіз ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства упродовж 2023-2025 років	50
2.3 Оцінка показників що фінансового стану підприємства упродовж 2023-2025 років	61
Висновки до другого розділу	73
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»	75
3.1 Пропозиції щодо формування стратегії управління фінансовою діяльністю підприємства	75
3.2 Шляхи покращення фінансових показників діяльності підприємства	86
3.3 Економічна ефективність запропонованих напрямків.....	96
Висновки до третього розділу	100

ВИСНОВКИ.....	102
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	108
ДОДАТКИ.....	115

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах розвитку національної та світової економіки особливого значення набуває проблема ефективного управління фінансовою діяльністю підприємств. Фінансова система підприємства є основою його стабільного функціонування, оскільки саме фінансові ресурси забезпечують здійснення виробничої, інвестиційної, інноваційної та господарської діяльності. Від рівня організації фінансового управління залежить здатність підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання, підтримувати конкурентоспроможність, забезпечувати прибутковість діяльності та досягати стратегічних цілей розвитку.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи зумовлена тим, що в умовах економічної нестабільності, інфляційних процесів, зростання конкуренції та постійних змін зовнішнього середовища підприємства змушені адаптуватися до нових умов функціонування. Сучасний етап розвитку економіки України характеризується значним рівнем фінансових ризиків, нестабільністю валютного ринку, коливанням цін на ресурси та послуги, що суттєво впливає на результати діяльності суб'єктів господарювання. За таких умов особливої важливості набуває необхідність удосконалення системи управління фінансовою діяльністю підприємства, пошуку ефективних методів формування та використання фінансових ресурсів, забезпечення фінансової стійкості та підвищення ефективності господарювання.

Управління фінансовою діяльністю підприємства є складним і багатограним процесом, який охоплює планування, організацію, аналіз, контроль та регулювання фінансових потоків підприємства. Головною метою фінансового управління виступає забезпечення максимізації прибутку та ринкової вартості підприємства при одночасному збереженні достатнього рівня ліквідності й фінансової стійкості. Саме тому фінансовий менеджмент є важливим елементом загальної системи управління підприємством і безпосередньо впливає на ефективність його діяльності.

Особливої актуальності дослідження набуває в умовах трансформаційних процесів в економіці України, які супроводжуються високим рівнем невизначеності та нестабільності. Значна частина підприємств стикається з проблемами дефіциту фінансових ресурсів, недостатнього рівня інвестиційної активності, низької платоспроможності та високої залежності від зовнішніх джерел фінансування. Це призводить до погіршення фінансового стану підприємств, зниження рівня рентабельності та втрати конкурентних позицій на ринку. У таких умовах ефективне управління фінансовою діяльністю стає необхідною передумовою забезпечення стабільного розвитку підприємства та його успішного функціонування.

Крім того, сучасні підприємства функціонують в умовах посилення глобалізаційних процесів, що супроводжуються інтеграцією економічних систем, розширенням міжнародної конкуренції та необхідністю впровадження сучасних методів фінансового менеджменту. Це потребує від підприємств підвищення рівня фінансової гнучкості, оперативного реагування на зміни ринкової кон'юнктури та вдосконалення механізмів управління фінансовими ресурсами. Важливого значення набувають питання оптимізації структури капіталу, управління оборотними активами, підвищення ефективності використання грошових коштів та мінімізації фінансових ризиків.

Не менш важливим аспектом є необхідність забезпечення фінансової безпеки підприємства. В умовах нестабільності економічного середовища підприємства часто стикаються з ризиками неплатоспроможності, банкрутства, втрати фінансової незалежності та зниження інвестиційної привабливості. Саме тому ефективна система управління фінансовою діяльністю повинна бути спрямована не лише на отримання прибутку, а й на забезпечення фінансової стійкості, формування резервів, підтримання оптимального рівня ліквідності та запобігання кризовим явищам.

Важливість теми дослідження також пояснюється необхідністю впровадження сучасних інформаційних технологій та інноваційних підходів у систему фінансового управління підприємствами. Автоматизація фінансових процесів, використання цифрових технологій, сучасних аналітичних систем та інструментів фінансового планування дають змогу підвищити ефективність прийняття управлінських рішень, покращити якість фінансового аналізу та забезпечити більш ефективний контроль за використанням фінансових ресурсів.

Стан вирішення проблеми. Відносно забезпечення ефективності управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства здійснено дослідження цілого ряд наукових праць вітчизняних і закордонних науковців та практиків: Антонюк О. П., Бабяк Н.Д., Бердар М., Біляк А. С., Бруслиновська І.В., Верланов Ю.Ю., Воронкова Т. Є., Гліжинський М.В., Гончар В., Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І., Дорошенко О. О., Жигалкевич Ж.М., Загреба Л.І., Іващенко А. І., Кіндрацька Г.І., Міщенко А. П., Нікіфорова Л. О., Паршин Ю. І., Пілат А. К., Радинський С., Рудика В.І., Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Стащук О. В., Терещенко О.О., Ткаченко І.П., Токар І.І., Томілін О.О., Чайка Т. Ю., Черниш С. С., Шкарабан С.І., Яремова М. І., Яцух О. О. тощо.

Мета кваліфікаційної роботи – дослідження теоретичних і практичних аспектів управління фінансовою діяльністю підприємства та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності фінансового управління.

Об'єкт дослідження виступає процес управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та практичні аспекти формування й реалізації системи управління фінансовою діяльністю підприємства.

Завданнями кваліфікаційної роботи є наступні:

- вивчення теоретичних основ процесу управління фінансовою діяльністю підприємства;

- вивчення організаційної структури управління, а також внутрішніх нормативних документів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»;
- оцінка ефективності управління фінансовою діяльністю у ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» упродовж 2023-2025 роках;
- формування напрямків підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»;
- розрахунок економічного ефекту від реалізації розроблених напрямків підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

У процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, зокрема методи аналізу та синтезу, порівняння, узагальнення, економічного аналізу, статистичного дослідження, графічного представлення інформації та системного підходу. Застосування зазначених методів дало змогу комплексно оцінити особливості управління фінансовою діяльністю підприємства та визначити напрями її вдосконалення.

Теоретичною основою проведеного дослідження є наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань управління фінансовою діяльністю підприємства, фінансового менеджменту, аналізу фінансового стану та забезпечення фінансової стійкості підприємств.

Інформаційну основу проведеного дослідження становлять законодавчі та нормативно-правові акти України, статистичні матеріали, фінансова звітність ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», дані Державної служби статистики України, наукові публікації, монографії, періодичні видання, електронні ресурси та результати власних досліджень автора.

Новизна одержаних результатів полягає у розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення управління фінансовою діяльністю конкретного підприємства. У процесі дослідження було систематизовано основні фактори впливу на ефективність фінансового управління ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», удосконалено підходи до оцінки фінансового стану ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» та запропоновано напрями

підвищення ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» з урахуванням сучасних умов господарювання.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання запропонованих напрямків підвищення ефективності фінансового управління підприємством, зміцнення його фінансової стійкості, покращення показників ліквідності та рентабельності, а також забезпечення стабільного розвитку в умовах конкурентного середовища.

Структура кваліфікаційної роботи зумовлена метою та завданнями дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Фінансова діяльність підприємства: поняття, основні принципи та завдання

«Економічна нестабільність, зміни на ринку, порушення ланцюгів постачання, пошкодження і руйнування матеріально-технічної бази суб'єктів господарювання та інші виклики вимагають не лише швидкої адаптації, але й глибокого аналізу фінансового стану для прийняття обґрунтованих управлінських рішень» [58, с. 30].

Кожне сучасне підприємство на різних етапах своєї діяльності визначає для себе конкретні цілі та завдання. Формування цих завдань, як правило, залежить від поточного стану підприємства, його позиції на певному сегменті ринку, характеру взаємодії з іншими суб'єктами господарювання, а також від внутрішніх механізмів, що визначають специфіку функціонування підприємства.

Для вивчення зазначених чинників застосовується комплексний аналіз господарської діяльності конкретного підприємства, який відповідає сучасним вимогам управління та економічної науки.

«На основі аналізу стану зовнішнього і внутрішнього середовища управлінці (менеджери) приймають рішення у різних видах діяльності (операційній, інвестиційній, фінансовій), які матеріалізуються через доходи, витрати, а також вхідні і вихідні грошові потоки та визначають стан майна, зобов'язань і фінансових результатів, тобто ключові параметри фінансового стану» [24, с. 96].

Господарська діяльність сучасного підприємства тісно та нерозривно пов'язана з його фінансовою сферою. Підприємство самостійно здійснює фінансування основних напрямів витрат відповідно до власних планів

розвитку, самостійно розпоряджається власними та залученими фінансовими ресурсами, інвестуючи їх у виробничий процес з метою отримання прибутку.

Фінансова діяльність трактується як сукупність дій, спрямованих на забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами та досягнення встановлених цілей економічного й соціального розвитку [18, с. 4].

До складу фінансів входять окремі групи фінансових відносин, зокрема:

- відносини, пов'язані з формуванням статутного капіталу суб'єктів господарювання;

- відносини, що виникають у процесі формування та розподілу грошових доходів підприємства, таких як виручка від реалізації, чистий дохід, валовий і чистий прибуток, а також утворення фінансових фондів підприємства;

- відносини, що виникають між підприємством і державою щодо сплати податків та інших обов'язкових платежів до державного бюджету і цільових фондів, а також у процесі бюджетного фінансування та отримання субсидій;

- відносини між суб'єктами господарювання, пов'язані з інвестуванням у цінні папери, отриманням доходів від них, здійсненням пайових внесків та участю у розподілі прибутку від спільної діяльності, а також із нарахуванням і сплатою штрафних санкцій;

- відносини, що формуються між підприємством і банківськими установами та страховими компаніями щодо отримання і погашення кредитів, сплати відсотків за користування позиками та іншими послугами, отримання доходів від розміщення коштів, здійснення страхових платежів і отримання страхових відшкодувань;

- відносини, що виникають у межах внутрішньовиробничого розподілу доходів підприємства [4, с. 11].

До числа основних видів здійснення господарської діяльності

конкретного підприємства (подані на рисунку 1.1) варто віднести:

- операційна діяльність підприємства, у межах якої здійснюється оцінювання здатності формувати грошові потоки для забезпечення безперервності господарського процесу та поточної діяльності;
- інвестиційна діяльність підприємства, що передбачає спрямування наявних фінансових ресурсів у різні види інвестицій і відображає потенціал підтримання та розвитку виробничих потужностей у майбутньому, а також забезпечення необхідного рівня рентабельності й ліквідності;
- фінансова діяльність підприємства, яка охоплює інформацію про надходження та вибуття грошових коштів фінансового характеру і є важливою з точки зору майбутніх вимог як з боку власників, так і з боку кредиторів щодо грошових потоків, які генерує підприємство.

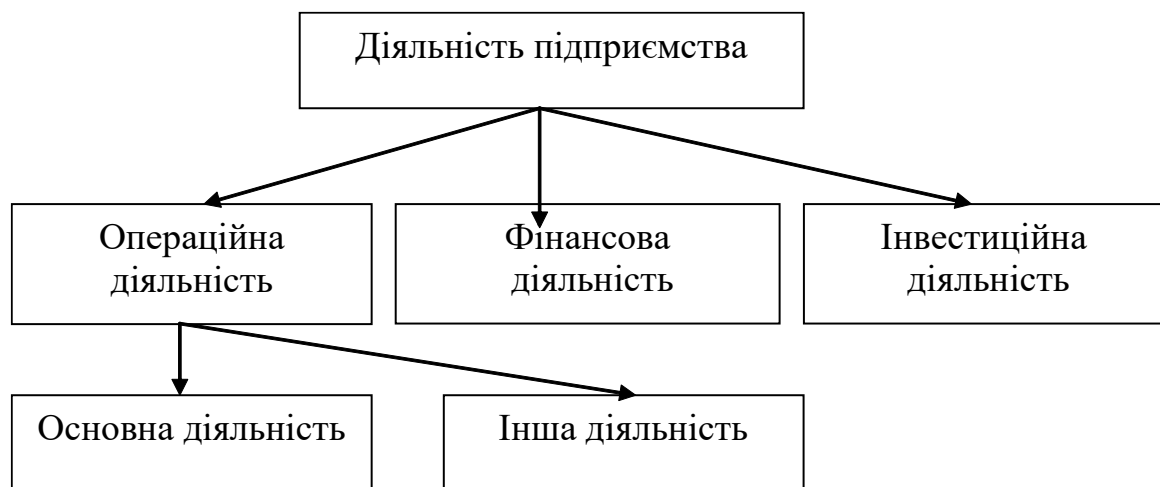

Рис. 1.1 – Види господарської діяльності підприємства

Джерело: [42, с. 84]

Г. І. Філіна зазначає, що результативність управління процесами формування та розміщення капіталу підприємства в активи забезпечується лише за умови максимально повного врахування факторів ринкового середовища, а також застосування перевірених у розвинених країнах підходів

до управління грошовими потоками під час організації фінансової діяльності суб'єкта господарювання [34, с. 3].

Сутність фінансової діяльності сучасного підприємства полягає у формуванні системи грошових відносин, що пов'язані з безперервним кругообігом грошових та інших ресурсів. Це проявляється у процесах витрачання коштів, отримання доходів, їх подальшого використання, а також у взаємодії з постачальниками сировини й продукції, покупцями, працівниками підприємства та органами державної влади.

Комплекс основних завдань відносно здійснення ефективної фінансової діяльності підприємства, подано на рисунку нижче.

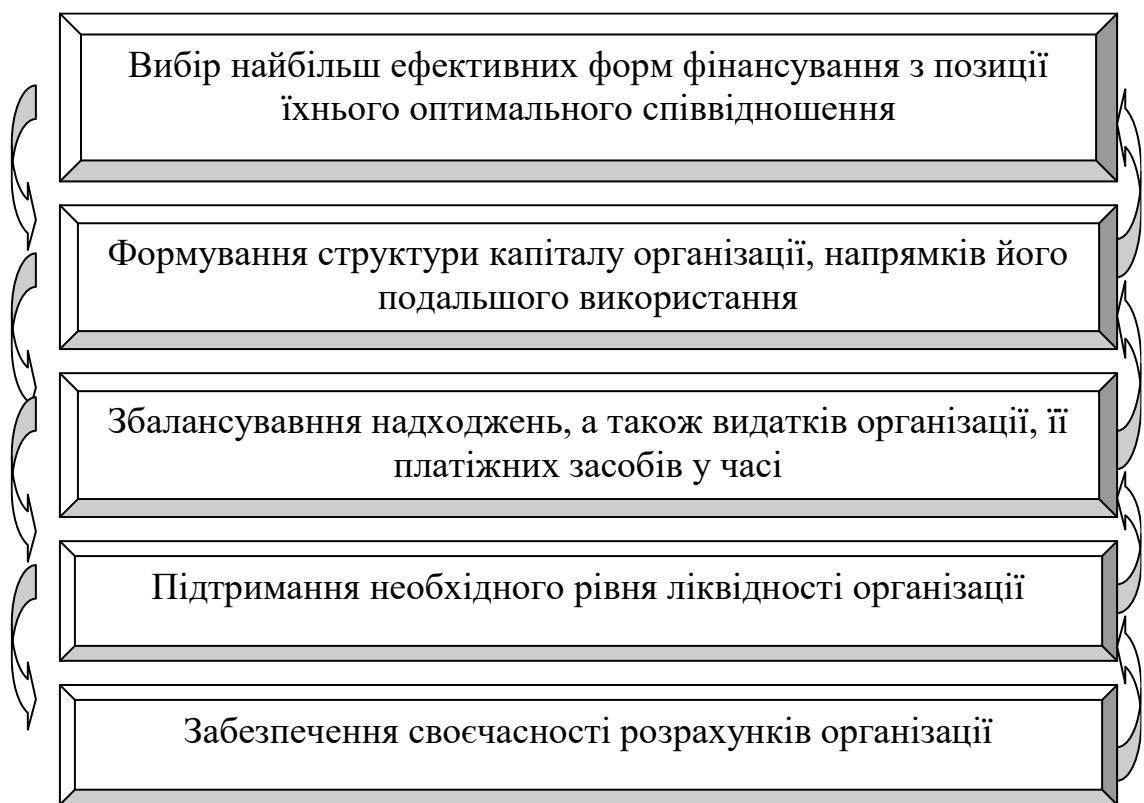

Рис. 1.2 – Основні завдання фінансової діяльності підприємства

Джерело: [21]

Основна мета фінансової діяльності підприємства полягає у досягненні стратегічного завдання — збільшенні вартості та обсягу активів підприємства. Для цього суб'єкт господарювання має постійно забезпечувати

належний рівень платоспроможності й рентабельності, а також підтримувати оптимальну структуру балансу, збалансованість його активів і пасивів.

Фінансова діяльність підприємства є сукупністю дій щодо формування та використання фінансових ресурсів, які реалізуються у вигляді економічно обґрунтованих управлінських рішень [34, с. 5].

Фінансова діяльність (фінансування) має визначальний вплив на процеси формування вартості підприємства. Зокрема, оптимізація структури капіталу сприяє зниженню витрат на його залучення та створює фінансову основу для ефективного здійснення операційної й інвестиційної діяльності.

У теорії та практиці управління поняття «фінансова діяльність» часто розглядається ширше, ніж «фінансування». У розширеному трактуванні фінансова діяльність охоплює всі процеси, пов'язані з мобілізацією капіталу підприємства, його використанням, поступовим збільшенням вартості, а також поверненням. Іншими словами, фінансова діяльність підприємства включає комплекс функціональних завдань, які реалізуються фінансовими службами та охоплюють фінансування, інвестиційні процеси й фінансове забезпечення операційної діяльності.

Фінансова діяльність сучасного підприємства спрямована на вирішення таких основних завдань:

- забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами для здійснення поточної операційної, інвестиційної та фінансової діяльності;
- виявлення резервів зростання доходів, прибутку та рівня рентабельності;
- виконання фінансових зобов'язань перед діловими партнерами (постачальниками, підрядниками, банківськими установами, страховими та інвестиційними компаніями), а також перед бюджетом і цільовими фондами;
- фінансове забезпечення розвитку підприємства, включаючи виробничий і соціальний напрям;
- контроль за ефективністю розподілу фінансових ресурсів та їх цільовим використанням [18, с. 4].

Фінансова діяльність підприємства тісно пов'язана з процесами формування та використання фінансових ресурсів, тобто власного й залученого грошового капіталу. Зазначені ресурси підприємство застосовує для створення власних активів, а також для забезпечення виробничо-господарських процесів з метою отримання доходу та подальшого формування прибутку.

Класифікація наявних у підприємства фінансових ресурсів представлена на рисунку нижче.

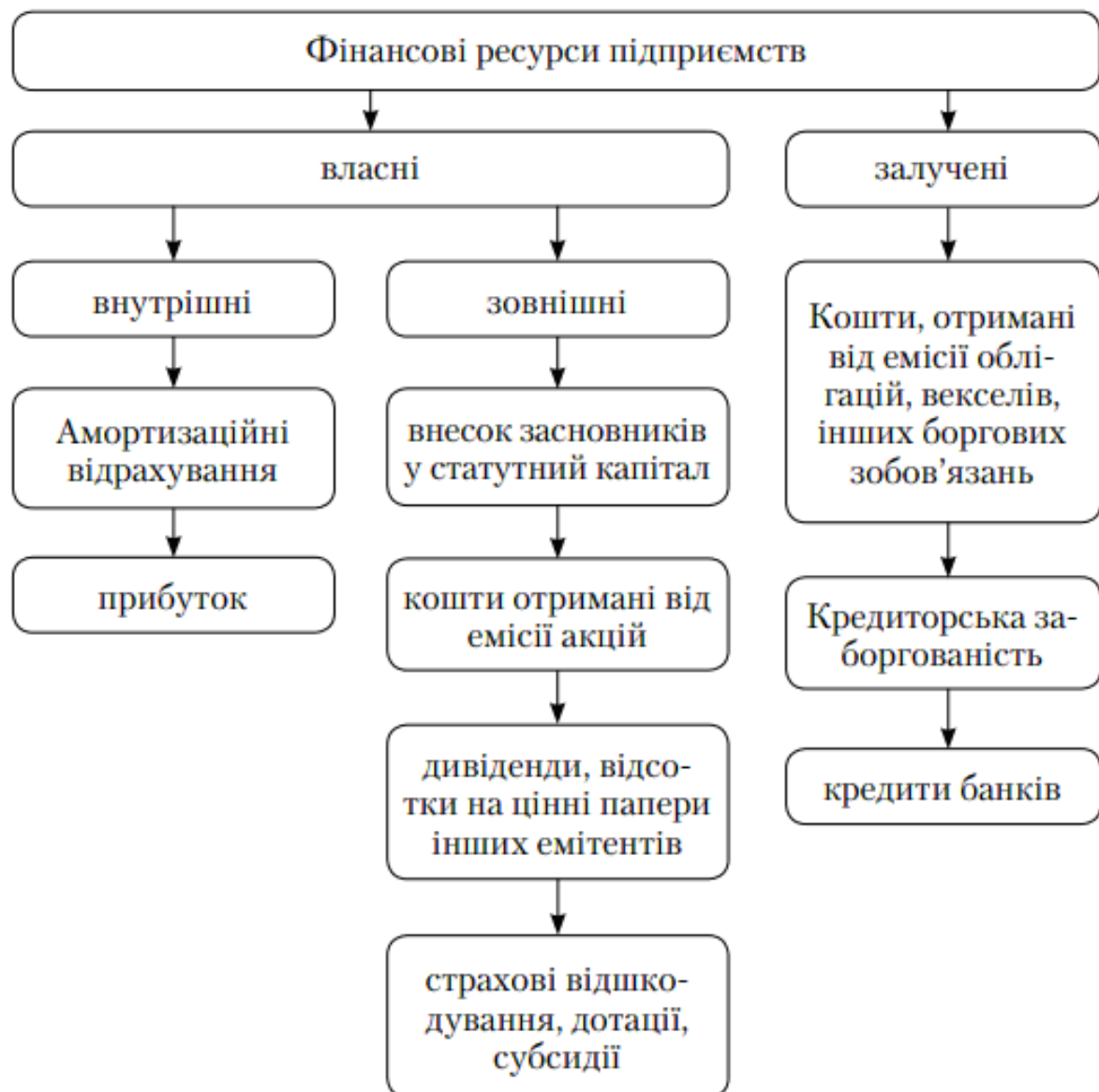

Рис. 1.3 – Основні фінансові ресурси сучасного підприємства

Джерело: [20, с. 17]

Основна мета фінансової діяльності сучасного підприємства полягає у здійсненні внутрішніх процесів, спрямованих на розроблення та впровадження ключових фінансових рішень щодо управління основними видами цінностей, які перебувають у його розпорядженні.

До вказаних вище цінностей належать наступні:

- майнові ресурси підприємства, включаючи матеріальні й нематеріальні активи;
- фінансові активи підприємства;
- грошові кошти, що є в наявності;
- заборгованості, представлені дебіторськими та кредиторськими зобов'язаннями.

Подані вище визначення фінансової діяльності сучасного підприємства свідчать, що вона безпосередньо пов'язана з визначенням джерел фінансування та напрямів використання фінансових ресурсів сучасного підприємства, які є в його розпорядженні. Це спрямовано на пошук найбільш ефективних рішень відповідно до конкретних умов функціонування сучасного підприємства.

Можливість альтернативного вибору між зазначеними видами цінностей формує характер управлінських рішень у межах фінансової діяльності сучасного підприємства. Варіативність таких рішень посилюється впливом невизначеності як зовнішнього, так і внутрішнього середовища сучасного підприємства, що ускладнює точне прогнозування результатів прийнятих фінансових рішень.

Загалом, фінансова діяльність на сучасному підприємстві охоплює низку складових, серед яких можна виділити:

- прогнозування та фінансове планування;
- здійснення аналізу й контролю виробничо-господарських процесів сучасного підприємства;
- оперативну та поточну фінансово-економічну діяльність сучасного підприємства [20, с. 24].

Отже, фінансовій діяльності сучасного підприємства властива багатоваріантність управлінських рішень і ряду рекомендацій, при цьому кожне з них тільки певною мірою сприяє досягненню основних визначених стратегічних завдань на конкретному ринку.

Вказані цілі фінансової діяльності сучасного підприємства разом із критеріями їх оцінювання формують систему, що має вигляд «дерева цілей підприємства». У цій структурі основна мета — забезпечення добробуту власників сучасного підприємства — конкретизується через низку основних або ж (узагальнених) цілей, з яких, у свою чергу, випливають локальні, тобто часткові завдання (рисунок нижче).

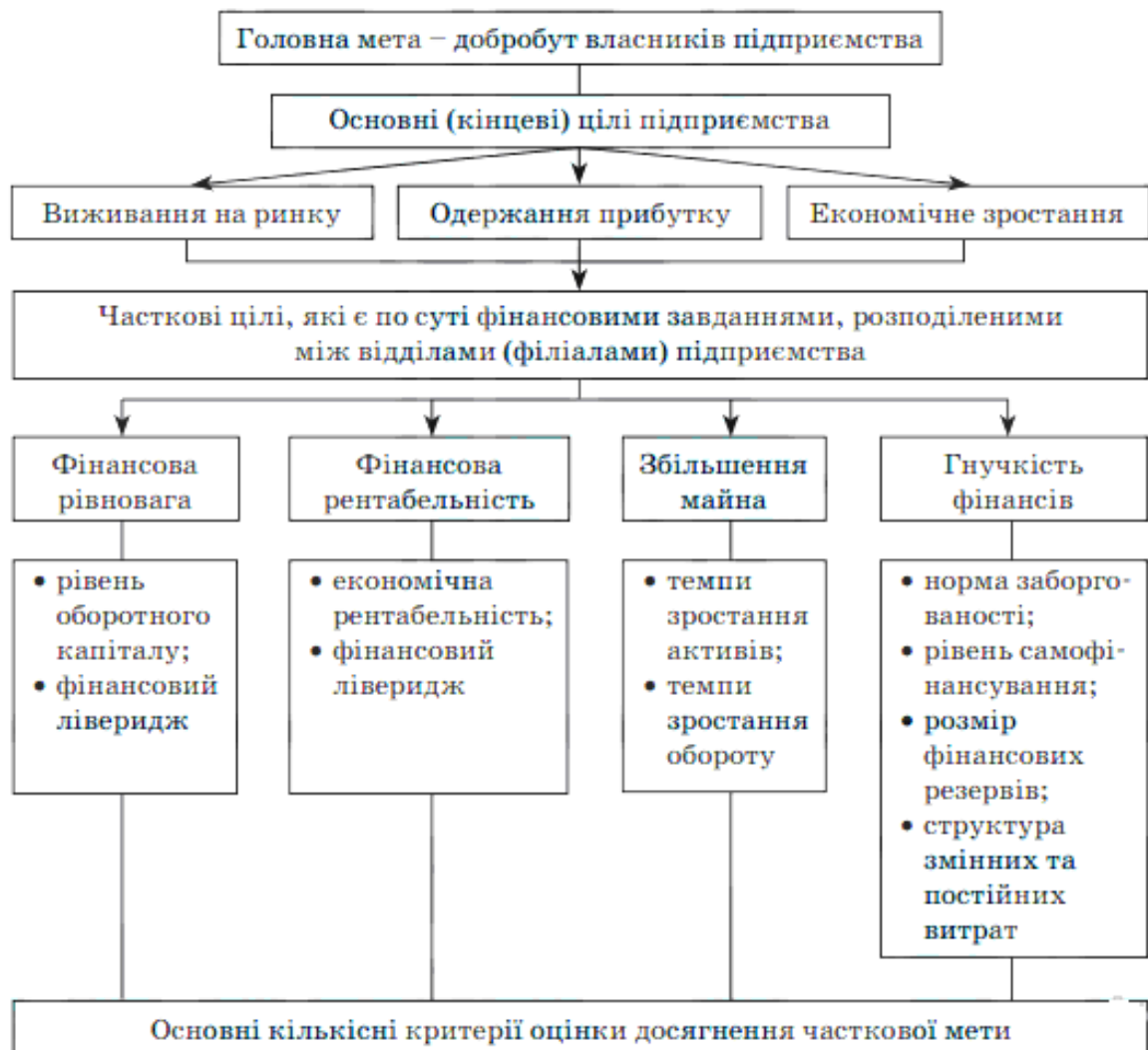

Рис. 1.4 – Основні принципи процесу управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства

Джерело: [42, с. 85]

Основними завданнями фінансової роботи на підприємстві є такі, що подані нижче:

- забезпечення фінансування поточної господарської діяльності підприємства грошовими коштами, що підтримує його постійну платоспроможність і фінансову рівновагу;
- виявлення та використання резервів для підвищення рівня доходів, зростання прибутку, поступового підвищення рентабельності та платоспроможності;
- організація розрахункових операцій і виконання фінансових зобов'язань перед іншими суб'єктами господарювання, зокрема перед бюджетом, банківськими установами та працівниками;
- залучення необхідних фінансових ресурсів у обсягах, достатніх для ефективного фінансування виробничого та соціального розвитку підприємства, а також нарощування власної фінансової бази;
- здійснення контролю за цільовим розподілом фінансових ресурсів і ефективністю їх використання, включно з власними та позиковими коштами.

Враховуючи пріоритет здійснення фінансування національної оборони, а також дефіцит коштів тощо, державна фінансова політика щодо підтримки промисловості повинна орієнтуватися саме на непрямі форми підтримки, а саме:

- здійснення приватизації державних підприємств разом із їх зобов'язаннями відносно здійснення інвестиційної діяльності новими власниками підприємств;
- спрощення бюрократичних процедур, а також диджиталізація системи та процесу надання державних послуг для національного бізнесу;
- реальна можливість надання державних гарантій у ході кредитування сучасних підприємств;
- спрощення процедури доступу підприємств до міжнародних ринків капіталу тощо;

- розстрочка відносно податкових зобов'язань [18, с. 30].

Ефективність фінансової діяльності сучасного підприємства визначається сукупністю факторів, що впливають на рівень прибутковості, фінансову стійкість та здатність суб'єкта господарювання забезпечувати стабільне функціонування в довгостроковому періоді. До основних із них належать:

- прибутковість (тобто рентабельність) сучасного підприємства, оскільки зростання прибутку є ознакою результативності діяльності підприємства. Він формується під впливом обсягів реалізації продукції, рівня її собівартості, а також операційних і фінансових витрат підприємства. Показники рентабельності (продажів, активів, капіталу) виступають ключовими індикаторами ефективності сучасного підприємства;

- фінансова стійкість, а також ліквідність підприємства, адже ліквідність відображає спроможність сучасного підприємства своєчасно виконувати короткострокові зобов'язання. Показники фінансової стійкості сучасного підприємства характеризують співвідношення власного та залученого капіталу, що визначає рівень залежності від кредиторів;

- структура капітал сучасного підприємства у, оскільки оптимальне поєднання власних і позикових ресурсів дозволяє знизити фінансові ризики та забезпечити стабільність діяльності. Надмірна вартість позикових коштів негативно впливає на загальну ефективність діяльності сучасного підприємства;

- оборотність активів сучасного підприємства, де висока швидкість їх використання свідчить про раціональне залучення ресурсів і позитивно впливає на фінансові результати сучасного підприємства;

Управління витратами, адже їх оптимізація сприяє підвищенню конкурентоспроможності та збільшенню чистого прибутку.

- фінансове планування та аналіз діяльності сучасного підприємства, які забезпечують прогнозування грошових потоків і ризиків. Систематичний

аналіз фінансових показників дозволяє своєчасно виявляти проблеми та коригувати стратегію розвитку сучасного підприємства;

- ринкова кон'юнктура, що охоплює попит, пропозицію, рівень конкуренції та загальні економічні умови. Від неї залежить ціноутворення та, відповідно, рівень прибутковості сучасного підприємства;

- інвестиційна діяльність сучасного підприємства, оскільки ефективне вкладення коштів у модернізацію та розвиток виробництва підвищує продуктивність і знижує витрати сучасного підприємства. Оцінка інвестиційних проєктів базується на показниках їх окупності;

- податкове планування сучасного підприємства, яке за умови раціонального підходу дозволяє зменшити податкове навантаження та покращити фінансові результати сучасного підприємства;

- якість управління процесів підприємством, що визначає узгодженість усіх фінансово-економічних процесів і впливає на загальну результативність діяльності сучасного підприємства [57, с. 56].

Усі перелічені чинники є взаємопов'язаними між собою та потребують комплексного підходу щодо управління, а це особливо актуально за умов нестабільного зовнішнього середовища та за умов воєнних ризиків.

1.2 Управління фінансовою діяльністю підприємства та його особливості

Фінансова діяльність сучасного підприємства як складова його господарської діяльності спрямовується саме на своєчасне забезпечення надходження та використання наявних грошових ресурсів, на проведення необхідних розрахункових операцій, на формування оптимального співвідношення між власним, а також позиковим капіталом, на ефективне використання наявного капіталу сучасного підприємства.

Управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства є багатограним, дуже складним процесом. При цьому об'єктами даного

управління виступають наступні:

- фінансові ресурси підприємства, тобто грошові кошти та прирівняні до них грошові потоки, що перебувають у його розпорядженні;
- джерела формування фінансових ресурсів, до яких належать власний капітал, зобов'язання підприємства та доходи майбутніх періодів;
- фінансові відносини підприємства, які відображають грошові зв'язки між суб'єктами економічної діяльності.

Основні принципи здійснення управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства подано на рисунку нижче.

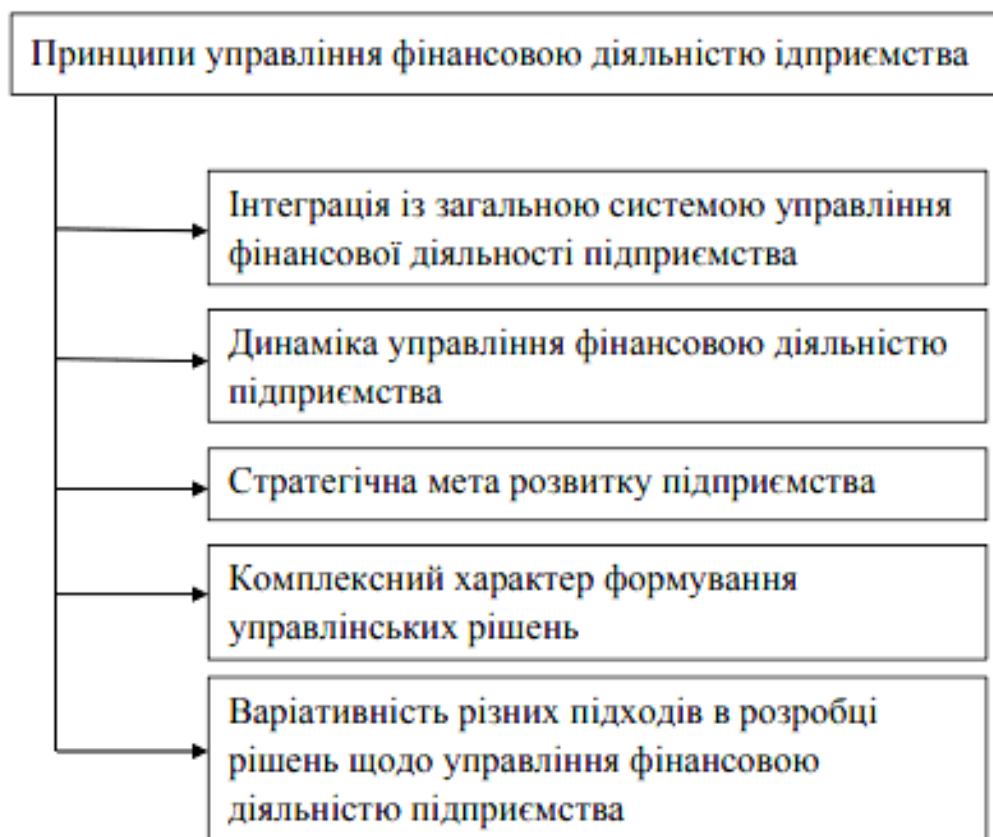

Рис. 1.5 – Основні принципи здійснення управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства

Джерело: [42, с. 85]

Отже, спираючись на принципи управління фінансовою діяльністю підприємства, можна стверджувати, що фінансова діяльність відображає процес формування власних коштів і доходів, залучення позикових джерел

для фінансування основної економічної діяльності, а також розподіл отриманого прибутку та його подальше спрямування на розвиток підприємства.

Таким чином, категорії «фінансові ресурси» та «фінансові відносини» виступають лише базовими складовими управлінського процесу фінансової діяльності й не здатні повністю охарактеризувати його комплексну сутність.

У цілому управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства ґрунтується на чітко сформованому механізмі, який включає систему елементів як зовнішнього, так і внутрішнього регулювання (рисунок 1.6).

Усім із представлених на рисунку нижче елементів механізму здійснення управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства відповідає певний напрям дії тощо.

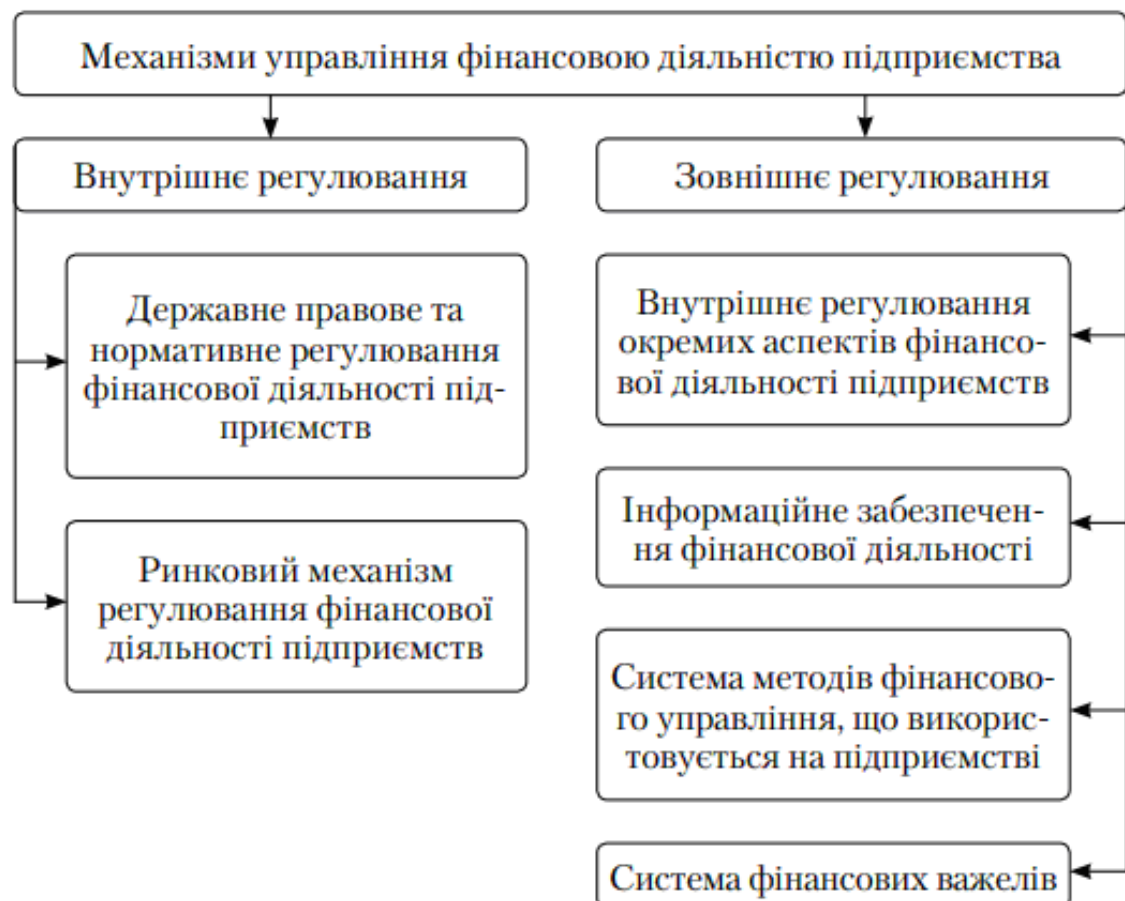

Рис. 1.6 – Чіткий механізм здійснення управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства

Джерело: [4, с. 22]

З метою встановлення ключових причин змін фінансового стану підприємства необхідно аналізувати систему показників, що відображають різні напрями його діяльності: виробничі процеси, ресурсний потенціал, реалізацію продукції, фінансові операції, а також рух грошових потоків.

Використання комплексного багатостороннього аналізу поточного фінансового стану створює реальні можливості для управління окремими показниками та посилення їх впливу на покращення фінансового становища підприємства.

Ефективне здійснення фінансової діяльності сучасного підприємства ґрунтується на цілісній системі фінансового управління. При цьому результативність управління фінансами значною мірою залежить від взаємодії двох основних підсистем:

- підсистеми управління, яка здійснює керівний вплив;
- підсистеми об'єктів управління, на які спрямовано цей вплив [4, с. 21].

Фінансову діяльність сучасного підприємства доцільно оцінювати як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі, оскільки підходи та критерії її аналізу в кожному випадку відрізняються. Поточний фінансовий стан сучасного підприємства визначається структурою розміщення його основних засобів і джерел їх формування.

Фінансову результативність діяльності сучасного підприємства характеризують такі показники:

- наявність і забезпеченість власними оборотними коштами сучасного підприємства та рівень їх збереження;
- стан запасів товарно-матеріальних цінностей сучасного підприємства;
- динаміка дебіторської та кредиторської заборгованості сучасного підприємства;
- швидкість обороту оборотних коштів сучасного підприємства;
- рівень забезпеченості банківських кредитів сучасного підприємства;

– загальна платоспроможність сучасного підприємства.

Стійкий фінансовий стан підприємства насамперед залежить від покращення якісних показників його діяльності, серед яких продуктивність праці персоналу, рівень рентабельності виробництва, ефективність використання основних фондів, а також виконання планових показників прибутку. Рациональному розподілу фінансових ресурсів сприяють точне планування матеріальних потоків і оперативні заходи, спрямовані на прискорення грошового обігу.

Аналіз фінансового стану підприємства проводиться з метою визначення ефективності використання фінансових ресурсів, що перебувають у його розпорядженні. Тому оцінювання фінансового стану повинно здійснюватися у взаємозв'язку з аналізом інших напрямів діяльності підприємства.

Фінансовий стан підприємства є економічною категорією, яка характеризує стан сукупного капіталу в процесі його кругообігу, а також здатність підприємства до подальшого саморозвитку на певний момент часу.

Фінансовий стан може бути стабільним, нестійким (передкризовим) або кризовим. Здатність підприємства своєчасно виконувати платіжні зобов'язання, фінансувати власну діяльність на розширеній основі, протидіяти негативним зовнішнім впливам і підтримувати платоспроможність навіть за несприятливих умов свідчить про його фінансову стійкість. У протилежному випадку йдеться про нестабільний фінансовий стан.

О. В. Левкович, а також Ю. М. Калашнікова зазначили, що розглядаючи фінансову стійкість як важливу передумову розвитку інноваційного потенціалу підприємства, слід зазначити, що вона виступає одним із ключових результативних показників ефективності його діяльності [61].

У процесі здійснення постачальницької, виробничої, збутової та фінансової діяльності підприємства відбувається безперервний кругообіг

капіталу, змінюється структура коштів і джерел їх формування, а також обсяг потреби у фінансових ресурсах. Унаслідок цього фінансовий стан підприємства постійно трансформується, а його зовнішнім проявом виступає рівень платоспроможності.

Для забезпечення фінансової стійкості підприємство повинно мати гнучку структуру капіталу та ефективно організовувати його рух таким чином, щоб доходи стабільно перевищували витрати. Це необхідно для підтримання належного рівня платоспроможності та створення умов для подальшого самовідтворення і розвитку.

Фінансова стійкість підприємства — це здатність суб'єкта господарювання стабільно функціонувати й розвиватися, підтримуючи рівновагу між активами та пасивами в умовах змін внутрішнього і зовнішнього середовища. Такий стан забезпечує постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість підприємства в межах допустимого рівня ризику [21].

Найпоширеніші фактори, котрі впливають на рівень фінансової стійкості підприємства подані на рисунку нижче.

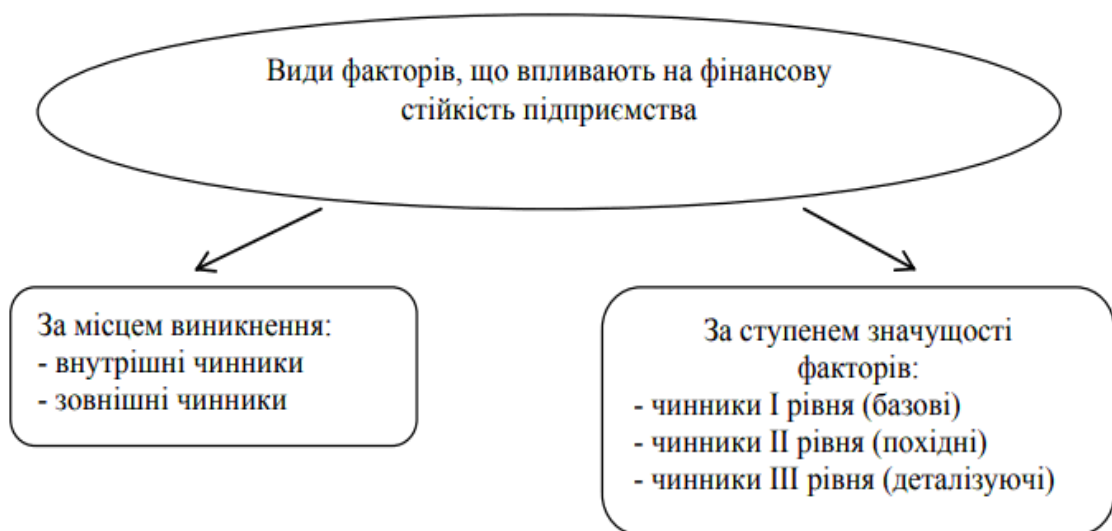

Рис. 1.7 – Чинники, котрі впливають на рівень фінансової стійкості сучасного підприємства

Джерело: [68, с. 792]

Стійкий фінансовий стан підприємства безпосередньо впливає на виконання виробничих планів і забезпечення основного виробництва необхідними ресурсами. У зв'язку з цим фінансова діяльність підприємства як важлива складова господарської діяльності повинна бути спрямована на забезпечення стабільного надходження та раціонального використання грошових ресурсів, дотримання розрахункової дисципліни, а також формування оптимального співвідношення між власним і позиковим капіталом із максимально ефективним використанням наявних коштів.

Фінансовий стан, рівень стійкості та стабільність підприємства значною мірою залежать від результатів його виробничо-господарської, комерційної та фінансової діяльності. Успішне виконання виробничих і фінансових планів позитивно позначається на фінансовому становищі підприємства. Натомість невиконання планів щодо виробництва й реалізації продукції призводить до зростання собівартості, скорочення доходів і прибутку, що, своєю чергою, погіршує платоспроможність та загальний фінансовий стан. Отже, фінансова стійкість підприємства не є випадковим явищем, а формується в результаті ефективного управління факторами, які визначають результативність фінансово-господарської діяльності.

Аналіз фінансового стану підприємства переважно базується на відносних показниках, оскільки в умовах інфляції абсолютні дані балансу складно привести до порівнянного вигляду. Оцінювання фінансового стану здійснюють не лише керівництво та відповідні служби підприємства, а й засновники, потенційні інвестори, банківські установи, постачальники та державні органи. Інвестори аналізують ефективність використання вкладених ресурсів, банки оцінюють умови кредитування та рівень ризику, постачальники контролюють своєчасність розрахунків, а контролюючі органи — виконання бюджетних зобов'язань.

Загалом, як відом, аналіз фінансового стану сучасного підприємства поділяється на внутрішній, а також на зовнішній.

Задля оцінки фінансового стану сучасного підприємства, його стійкості

у конкретний момент часу, використовується так звана комплексна система показників, котрі характеризують подане на рисунку нижче.

Рис. 1.8 – Необхідність здійснення оцінки фінансового стану сучасного підприємства

Джерело: побудовано автором на основі [68, с. 793]

Основними джерелами інформації для проведення аналізу фінансового стану підприємства є бухгалтерський баланс, звіт про фінансові результати, звіт про власний капітал, звіт про рух грошових коштів, інші форми фінансової звітності, а також дані первинного й аналітичного бухгалтерського обліку.

Внутрішній аналіз фінансового стану підприємства здійснюється відповідними службами, а його результати використовуються для планування, контролю та прогнозування фінансової діяльності. Основною метою такого аналізу є забезпечення стабільного надходження грошових коштів і раціонального розміщення власних та позикових ресурсів для створення умов ефективного функціонування підприємства, отримання максимального прибутку та запобігання ризику банкрутства.

Оцінювання фінансового стану підприємства здійснюється за допомогою системи показників, серед яких виділяють:

- комплекс показників ліквідності діяльності сучасного підприємства;
- комплекс показників платоспроможності діяльності сучасного підприємства;
- комплекс показників прибутковості діяльності сучасного підприємства;
- комплекс показників ефективності використання активів сучасного підприємства.

Управлінський процес на підприємстві потребує чіткого врахування соціально-психологічного чинника, який значною мірою впливає на результати управлінської діяльності, хоча й виступає лише одним із багатьох факторів, що визначають ефективність управління фінансовою діяльністю підприємства.

Основу інформаційного забезпечення системи фінансового управління сучасного підприємства становлять дані фінансового характеру, зокрема наступні:

- бухгалтерська звітність сучасного підприємства за поточний та попередні періоди діяльності;
- інформація, отримана сучасним підприємством від банківських установ;
- офіційні повідомлення сучасним підприємством фінансових органів;
- відомості, що надходять до сучасного підприємства із товарних,

фондових і валютних бірж;

– інші інформаційні ресурси, необхідні для прийняття управлінських рішень сучасного підприємства.

В процесі функціонування сучасного підприємства управління його фінансовою діяльністю, як правило, визначається конкретними показниками, представленими на рисунку нижче.

Здатність організації своєчасно та повністю виконувати усі платіжні зобов'язання, котрі впливають із торгових операцій, із кредитних операцій та інших операцій, що мають грошовий характер

Рівень забезпеченості запасів та витрат організації її власними і позиковими коштами, а також співвідношенням розміру власних і позикових коштів тощо

Здатність організації генерувати необхідний і достатній прибуток у процесі власної господарської діяльності, а також загальною ефективністю використання наявних активів і вкладеного капіталу

Результативність роботи організації відносно величини авансованих у неї фінансових ресурсів чи величини їхнього споживання у ході здійснення виробництва

Рис. 1.9 – Показники, що характеризують ефективність процесу управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства

Джерело: побудовано на основі [42, с. 85]

Функціонування сучасної системи фінансового управління сучасного підприємства здійснюється в межах чинного правового та нормативного забезпечення. До нього належать закони України, належать укази Президента України, належать постанови Кабінету Міністрів, належать накази й розпорядження міністерств та належать інших державних органів, належать ліцензії на здійснення окремих видів діяльності, належать статутні

документи сучасного підприємства, а також норми, інструкції та методичні рекомендації тощо.

Технічне забезпечення фінансового управління сучасного підприємства є важливим і самостійним елементом системи управління. Сучасні технології, засновані на безпаперовому обміні інформацією, неможливо ефективно використовувати без комп'ютерних мереж, персональних комп'ютерів та спеціалізованих пакетів прикладних програм.

«Держава, з метою мінімізації ризиків для фінансового стану підприємств, може забезпечити створення сприятливих умов для бізнесу, що включає надання податкових пільг, доступ до фінансових ресурсів, програм кредитування та грантів, а також підтримку через механізми державного замовлення або субсидії» [57, с. 57].

Систему цілей фінансового управління сучасного підприємства можна визначити через такі основні напрями:

- забезпечення стабільного функціонування сучасного підприємства в умовах конкурентного середовища;
- підвищення вартості сучасного підприємства;
- досягнення конкурентних переваг сучасного підприємства на ринку;
- максимізація прибутку сучасного підприємства;
- забезпечення високого рівня рентабельності діяльності сучасного підприємства.

Організація фінансової діяльності сучасного підприємства залежить від низки чинників, серед яких:

- рівень участі власників сучасного підприємства у прийнятті фінансових рішень та ступінь керованості системи фінансового управління;
- кількість напрямів фінансової діяльності сучасного підприємства та обсяг виконуваних робіт;
- тип сучасного підприємства й особливості його організаційної структури, що визначають функції та чисельність фінансових підрозділів сучасного підприємства;

– масштаби підприємницької діяльності сучасного підприємства, від яких залежить кількість працівників, залучених до формування та використання фінансової інформації.

1.3 Фінансова стратегія в системі управління фінансовою діяльністю підприємства

Функціонування кожного сучасного підприємства та його позиції на конкретному ринку формуються не просто особливостями його виробничо-господарської діяльності, а також особливостями та специфікою його організаційно-правової форми, формуються певними можливостями відносно процесу забезпечення подальшого використання наявних конкурентних переваг тощо.

Стратегічними завданнями формування та реалізації ефективної системи управління фінансовою діяльністю підприємства є досягнення його стратегічних і тактичних цілей шляхом застосування ринкових механізмів залучення фінансових ресурсів, оптимізації структури капіталу та забезпечення належного рівня фінансової стійкості. Важливими напрямками також виступають максимізація прибутку підприємства й підвищення його ринкової вартості. При зазначеному особливого значення набуває забезпечення високого рівня прозорості інформації щодо фінансово-економічного стану підприємства як для його власників, так і для потенційних інвесторів [26, с. 19].

Отже, результативність діяльності підприємства значною мірою визначається рівнем його здатності адаптуватися до конкурентних умов ринку, що зумовлює необхідність упровадження системи управління фінансовою діяльністю, яка відповідатиме сучасним ринковим вимогам.

Фінансова стратегія підприємства передбачає формування комплексу довгострокових цілей у сфері фінансової діяльності та вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення в перспективі.

Фінансова стратегія спрямовується на забезпечення самофінансування підприємства шляхом ефективного управління капіталом, активами, прибутком, інвестиційною діяльністю та грошовими потоками [55, с. 16].

Фінансова стратегія сучасного підприємства повинна бути узгоджена із загальною стратегією його діяльності. Процес формування стратегії фінансової діяльності здійснюється послідовно та охоплює п'ять основних етапів.

Етап перший. Визначення періоду формування стратегії.

У процесі розроблення фінансової стратегії визначається часовий проміжок, у межах якого реалізовуватиметься загальна стратегія економічного розвитку підприємства. Оскільки фінансове управління є складовою загальної системи управління, його стратегія повинна відповідати встановленим часовим рамкам. Тривалість формування та реалізації фінансової стратегії залежить від низки факторів, зокрема:

- можливостей прогнозування кон'юнктури фінансового ринку України та загального розвитку економіки;
- галузевих особливостей діяльності підприємства, його організаційно-правової форми та масштабів функціонування;
- стадії життєвого циклу підприємства;
- стратегічних цілей і завдань;
- строків реалізації загальної стратегії розвитку підприємства.

Етап другий. Формування стратегічних цілей і завдань фінансового менеджменту.

Головною метою фінансового управління є максимізація ринкової вартості підприємства. Водночас ця мета конкретизується через завдання забезпечення сталого фінансового розвитку, підтримання фінансової стійкості та підвищення ефективності діяльності підприємства.

«Постановка цілей виробничої стратегії повинна мати системний характер та враховувати базову ціль підприємства, що встановлюється у відповідності до критеріїв витратності та якості процесу виробництва і

реалізації продукції згідно гнучкого попиту споживачів» [73].

Для формування основних стратегічних цілей підприємству необхідно здійснити такі кроки:

- узгодити можливості досягнення головної мети з потенційним ризиком банкрутства;
- визначити чіткі умови реалізації поставлених цілей, серед яких:
- забезпечення достатнього обсягу капіталу та активів, формування їх оптимальної структури й ефективного використання ресурсів;
- установлення допустимого рівня фінансових ризиків у процесі фінансово-господарської діяльності.

Етап третій. Конкретизація стратегії за основними періодами її реалізації.

Сформована стратегія управління фінансовою діяльністю відображається через систему цільових фінансових показників, до яких належать:

- темпи зростання власного капіталу підприємства;
- мінімальна частка власного капіталу в загальному обсязі використаних ресурсів;
- рівень рентабельності власного капіталу;
- допустимий мінімум ліквідності активів;
- прийнятний рівень фінансових ризиків тощо.

Етап четвертий. Формування фінансової політики підприємства за основними напрямками фінансової діяльності.

Об'єктивною основою фінансової політики як економічної категорії виступають фінанси як система економічних відносин і фінансовий менеджмент як система управління. Саме через фінансовий менеджмент реалізується сутність політики як інструменту управління фінансовими процесами підприємства [55, с. 65].

Процес формування фінансової політики сучасного підприємства реалізується за кількома основними напрямками, а точніше:

1) Управління капіталом сучасного підприємства:

- визначення вартості капіталу сучасного підприємства;
- оптимізація структури капіталу сучасного підприємства;
- формування кредитної політики сучасного підприємства;
- розроблення інвестиційної політики сучасного підприємства тощо.

2) Управління активами сучасного підприємства:

- розробка та реалізація стратегії фінансування оборотних і необоротних активів сучасного підприємства;
- фінансове управління запасами сучасного підприємства, грошовими коштами та дебіторською заборгованістю тощо;
- управління необоротними активами сучасного підприємства, зокрема основними засобами та нематеріальними активами тощо.

3) Управління інвестиційною діяльністю сучасного підприємства:

- управління реальними інвестиціями сучасного підприємства;
- управління фінансовими інвестиціями сучасного підприємства;
- формування та оптимізація інвестиційного портфеля сучасного підприємства.

4) Управління грошовими потоками сучасного підприємства:

- регулювання грошових потоків від фінансової діяльності сучасного підприємства;
- визначення вартості грошей у часі та її врахування у фінансових розрахунках сучасного підприємства.

5) Управління фінансовими ризиками сучасного підприємства:

- ідентифікація основних фінансових ризиків сучасного підприємства;
- визначення чинників, що впливають на рівень ризиків сучасного підприємства;
- аналіз і оцінювання фінансових ризиків сучасного підприємства.
- формування механізму нейтралізації потенційних фінансових ризиків підприємства;

6) Управління прибутком сучасного підприємства:

- регулювання процесів формування та розподілу прибутку сучасного підприємства;
- управління використанням чистого прибутку сучасного підприємства;
- реалізація дивідендної політики сучасного підприємства.

7) Антикризове фінансове управління сучасного підприємства:

- виявлення ознак кризового стану сучасного підприємства на певному етапі діяльності;
- запобігання виникненню ситуацій банкрутства сучасного підприємства;
- локалізація кризових явищ у межах сучасного підприємства;
- забезпечення фінансової стабілізації сучасного підприємства;
- недопущення повторного виникнення кризових ситуацій сучасного підприємства.

Етап п'ятий. Оцінювання ефективності сформованої стратегії управління фінансовою діяльністю підприємства.

Цей етап реалізується за такими основними параметрами:

- узгодженість фінансової стратегії сучасного підприємства із загальною стратегією розвитку даного підприємства;
- відповідність стратегії сучасного підприємства змінам зовнішнього фінансового середовища;
- узгодженість цілей і стратегічних нормативів за напрямками та часовими періодами;
- забезпеченість ресурсами для реалізації стратегії сучасного підприємства;
- оптимізація рівня фінансових ризиків сучасного підприємства у процесі її виконання;
- порівняння прогнозних і фактичних результатів фінансово-господарської діяльності сучасного підприємства.

Так, основні етапи процесу формування стратегії здійснення управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства представлені на рисунку нижче.

Рис. 1.10 – Основні етапи формування стратегії процесу управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства

Джерело: побудовано на основі [30, с. 16-17]

Задля поступового досягнення встановлених раніше стратегічних цілей сучасного підприємства необхідно сформувати найбільш ефективну тактику системи фінансового менеджменту.

Фінансова тактика підприємства являє собою сукупність конкретних методів і прийомів фінансового характеру, які застосовуються для досягнення визначених стратегічних цілей. Здебільшого такі інструменти мають середньостроковий характер і спрямовані на практичну реалізацію стратегічних завдань підприємства [29, с. 354].

Висновки до першого розділу

У ході проведеного дослідження теоретичних основ управління фінансовою діяльністю сучасного підприємства встановлено, що фінансова сфера є невід'ємною складовою загальної системи господарювання та визначає здатність суб'єкта господарювання ефективно функціонувати в умовах динамічного та часто нестабільного ринкового середовища. Сучасні економічні реалії, зокрема посилення конкуренції, інфляційні процеси, порушення логістичних ланцюгів і вплив воєнних ризиків, значно ускладнюють управлінські процеси та підвищують значення якісного фінансового менеджменту.

Фінансова діяльність сучасного підприємства розглядається як комплекс економічних відносин і управлінських рішень, що охоплюють формування, розподіл і використання фінансових ресурсів. Вона забезпечує безперервність кругообігу капіталу, підтримання платоспроможності, формування прибутку та створення умов для розвитку підприємства. При цьому ключовими є фінансові відносини, пов'язані з формуванням капіталу, розподілом доходів, взаємодією з державою, банківськими установами, контрагентами та внутрішньовиробничими підрозділами.

Дослідження показало, що фінансова діяльність сучасного підприємства спрямована на досягнення низки ключових завдань: забезпечення ресурсами, підвищення доходності, виконання фінансових зобов'язань, підтримання платоспроможності, формування фінансової стійкості та контроль за ефективністю використання капіталу. Центральною метою виступає максимізація вартості підприємства, що досягається через оптимізацію структури активів і пасивів, управління прибутком, інвестиціями та грошовими потоками.

Важливим результатом дослідження сучасного підприємства є визначення багаторівневого характеру управління фінансовою діяльністю, яке базується на системі взаємопов'язаних елементів: об'єктів управління,

джерел фінансових ресурсів і фінансових відносин. Ефективність такого управління залежить від поєднання стратегічного та тактичного підходів, де стратегія визначає довгострокові цілі, а тактика забезпечує їх практичну реалізацію через конкретні інструменти фінансового менеджменту.

Особливу увагу приділено фінансовій стратегії підприємства, яка виступає ключовим елементом системи управління фінансовою діяльністю. Вона формується поетапно та включає визначення періоду планування, постановку стратегічних цілей, їх конкретизацію через фінансові показники, формування фінансової політики та оцінювання ефективності реалізації. Такий підхід дозволяє забезпечити узгодженість внутрішніх можливостей підприємства з умовами зовнішнього середовища та мінімізувати фінансові ризики.

Окремо встановлено, що фінансова політика підприємства охоплює управління капіталом, активами, інвестиціями, грошовими потоками, прибутком і фінансовими ризиками, а також антикризове управління. Це забезпечує комплексний характер впливу на фінансові процеси та сприяє підвищенню стійкості підприємства в умовах невизначеності.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»

2.1 Загальна характеристика підприємства та умови його функціонування

Товариство з обмеженою відповідальністю «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є сучасним суб'єктом господарювання, що функціонує у сфері надання послуг та/або виконання робіт, пов'язаних із забезпеченням теплопостачання, енергетичної ефективності та інженерних систем (залежно від специфіки діяльності підприємства). Як юридична особа приватного права, підприємство здійснює свою діяльність відповідно до вимог Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України, а також чинного податкового та фінансового законодавства.

Організаційно-правова форма у вигляді товариства з обмеженою відповідальністю визначає специфіку функціонування підприємства, зокрема обмежену відповідальність учасників у межах їхніх внесків до статутного капіталу, можливість гнучкого управління та прийняття оперативних управлінських рішень. Це створює передумови для адаптивності підприємства до змін ринкового середовища та дозволяє ефективно реагувати на коливання попиту, зміну вартості ресурсів і конкуренцію у відповідному сегменті ринку.

Метою діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є отримання прибутку шляхом задоволення потреб споживачів у товарах, роботах або послугах відповідного профілю, а також забезпечення стабільного розвитку підприємства на основі раціонального використання фінансових, матеріальних та трудових ресурсів. Додатково підприємство може орієнтуватися на підвищення енергоефективності, впровадження сучасних технологій та вдосконалення якості наданих послуг.

Важливим елементом функціонування підприємства є його фінансово-господарська діяльність, яка охоплює операційні, інвестиційні та фінансові процеси. Операційна діяльність пов'язана з основним видом послуг або продукції, що реалізується підприємством, і є основним джерелом формування доходу. Інвестиційна діяльність спрямована на оновлення матеріально-технічної бази, придбання обладнання, модернізацію виробничих потужностей та підвищення технологічного рівня. Фінансова діяльність охоплює процеси залучення капіталу, управління власними та позиковими ресурсами, а також забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Організаційна структура досліджуваного сучасного підприємства представлена на рисунку нижче.

Рис. 2.1 – Організаційна структура управління ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»

Організаційна структура ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» має функціональний характер, що є типовим для підприємств такого рівня. Вона передбачає наявність керівного органу (директора або директората), бухгалтерської служби, а також профільних підрозділів, які відповідають за виробничі процеси, постачання, збут і технічне забезпечення. Така структура

дозволяє поєднувати централізоване прийняття стратегічних рішень із делегуванням оперативних функцій на рівень відповідальних виконавців.

Ключову роль у системі управління підприємством відіграє фінансовий менеджмент, який забезпечує планування, аналіз, контроль і оптимізацію використання фінансових ресурсів. До основних завдань фінансового управління на підприємстві належать забезпечення платоспроможності, підтримання ліквідності, формування оптимальної структури капіталу, підвищення рівня рентабельності та мінімізація фінансових ризиків. В умовах нестабільного економічного середовища особливої актуальності набуває антикризове фінансове управління, спрямоване на запобігання кризовим явищам і забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Фінансові ресурси ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» формуються за рахунок власного капіталу, доходів від основної діяльності, а також можливого залучення позикових коштів. Ефективність їх використання визначається рівнем оборотності активів, структурою витрат, обсягами дебіторської та кредиторської заборгованості, а також здатністю підприємства генерувати стабільний грошовий потік.

У процесі функціонування підприємство взаємодіє з широким колом контрагентів, зокрема постачальниками, підрядниками, споживачами, банківськими установами та державними органами. Такі взаємозв'язки формують систему фінансово-економічних відносин, які безпосередньо впливають на результативність його діяльності. Особливе значення має взаємодія з фінансовими установами, оскільки доступ до кредитних ресурсів дозволяє підприємству забезпечувати безперервність операційної діяльності та реалізовувати інвестиційні проекти.

Важливою складовою діяльності підприємства є також управління витратами та доходами. Раціональне планування витрат, контроль собівартості послуг і оптимізація використання ресурсів дозволяють підвищити рівень прибутковості та конкурентоспроможності підприємства.

У свою чергу, ефективна цінова політика сприяє стабільному формуванню доходів і зміцненню фінансового стану.

Фінансовий стан ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» характеризується сукупністю показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та фінансової стійкості. Його оцінка здійснюється на основі даних бухгалтерської та фінансової звітності, що дозволяє визначити ефективність використання ресурсів і рівень фінансової незалежності підприємства. У сучасних умовах особливу увагу приділяють здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання та забезпечувати стабільний грошовий потік.

З огляду на ринкові умови діяльності, підприємство змушене постійно адаптуватися до змін зовнішнього середовища, зокрема коливань цін на енергоресурси, змін законодавства, рівня конкуренції та платоспроможності споживачів. Це обумовлює необхідність стратегічного фінансового планування, яке передбачає формування довгострокових цілей розвитку та визначення шляхів їх досягнення.

Отже, ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є сучасним підприємством, діяльність якого базується на поєднанні виробничих, фінансових та управлінських процесів. Ефективність його функціонування значною мірою залежить від якості фінансового менеджменту, раціонального використання ресурсів та здатності адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Подальший розвиток підприємства можливий за умови удосконалення системи фінансового управління, підвищення інвестиційної привабливості та забезпечення стабільної фінансової стійкості.

ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» відповідно до власних виробничих, фінансових та інших господарських потреб може виступати споживачем будь-яких товарів, робіт і послуг, що не заборонені чинним законодавством України. Такі операції можуть здійснюватися як на платній основі, так і безоплатно, у взаємодії з іншими суб'єктами господарювання різних форм

власності, а також із фізичними особами, за винятком випадків, передбачених установчими документами та законодавчими обмеженнями.

Підприємство має право діяти як лізингоодержувач, залучати кредити, позики, позичкові кошти та інші види фінансової допомоги. Також воно може залучати інвестиційні ресурси, виступати стороною страхових договорів, а також укладати інші правочини, що не суперечать законодавству України та положенням статуту.

ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» має право брати участь у процесах приватизації майна державних підприємств, на базі яких воно може бути створене або з якими пов'язана його діяльність. Для участі в приватизаційних процедурах підприємство може використовувати майнові сертифікати та залучати до процесу лише тих осіб, які працювали на відповідному державному підприємстві на момент прийняття рішення про приватизацію та стали засновниками товариства.

Підприємство може створювати на території України або за її межами дочірні структури, філії та представництва, залежно від потреб розширення діяльності та розвитку бізнесу.

Учасники ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» несуть відповідальність у межах своїх внесків до статутного капіталу. У разі ліквідації підприємства або звернення стягнення на його майно відповідальність учасників обмежується несплаченою частиною їхніх внесків у порядку, визначеному законодавством України та установчими документами.

ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» не несе відповідальності за зобов'язаннями держави, як і держава не відповідає за боргами та іншими обов'язками цього підприємства.

Підприємство відповідає за власними зобов'язаннями виключно у межах належного йому майна. На це майно може бути звернене стягнення відповідно до норм чинного законодавства України.

ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» має право діяти від власного імені, укладати необхідні договори та набувати майнових і немайнових прав.

Підприємство може виступати учасником судових процесів у господарських, арбітражних або третейських судах як позивач або відповідач, а також нести відповідні процесуальні обов'язки.

Кожен учасник підприємства має визначене коло прав, серед яких основними є:

- гарантоване право брати участь в управлінні сучасним підприємством;
- гарантоване право отримувати частку прибутку сучасного підприємства та брати участь у його розподілі;
- гарантоване право доступу до інформації про діяльність сучасного підприємства, а також ознайомлення з даними бухгалтерського обліку;
- гарантоване право ініціювати розгляд питань на зборах учасників сучасного підприємства за умови їх попереднього подання у встановлені строки;
- гарантоване право на першочергове отримання продукції сучасного підприємства або послуг підприємства (за наявності відповідних умов);
- гарантоване право призначати та відкликати своїх представників для участі у зборах учасників сучасного підприємства;
- гарантоване право добровільного виходу зі складу учасників у порядку, передбаченому законодавством України та установчими документами.

Кожен учасник ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» має право на власний розсуд відчужувати свою частку або її частину на користь третіх осіб, однак лише після повного внесення визначеного вкладу до статутного капіталу підприємства.

У разі передачі частки або її частини третій особі до нового набувача переходять усі права та обов'язки попереднього учасника товариства, який здійснив відчуження.

Якщо частка учасника або її частина переходить у власність ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», підприємство зобов'язане реалізувати її іншим

учасникам або третім особам протягом дванадцяти місяців. У цей період такі частки не враховуються при визначенні результатів голосування та розрахунку кворуму, а також не беруть участі у розподілі прибутку.

Усі учасники даного сучасного підприємства зобов'язані:

- дотримуватися положень установчих документів та даного сучасного підприємства а виконувати рішення загальних зборів учасників;
- своєчасно та у повному обсязі виконувати свої фінансові та майнові зобов'язання перед підприємством відповідно до законодавства та статуту даного сучасного підприємства;
- зберігати конфіденційність інформації, що стосується діяльності даного сучасного підприємства;
- надавати необхідні дані керівним органам для забезпечення ефективного управління діяльністю даного сучасного підприємства;
- сприяти реалізації цілей та завдань даного сучасного підприємства в межах своєї компетенції.

ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є власником усього майна, яке передане підприємству його учасниками, а також майнових активів, сформованих у процесі господарської діяльності. До них належать вироблена продукція, надані послуги, отримані доходи та інші види майна, що виникають у результаті функціонування підприємства.

Джерела формування майнової бази даного сучасного підприємства включають подані нижче:

- грошові внески та інші види вкладів засновників і учасників даного сучасного підприємства;
- доходи, отримані від реалізації продукції, виконання робіт або надання послуг даного сучасного підприємства;
- прибутки від операцій з цінними паперами даного сучасного підприємства та іншими фінансовими інструментами;
- кредитні ресурси, залучені від банківських установ та інших кредиторів;

- інвестиційні надходження, капітальні вкладення та бюджетні кошти у вигляді дотацій;
- майно даного сучасного підприємства, отримане в результаті приватизаційних процесів;
- благодійні внески, пожертвування фізичних та юридичних осіб;
- інші законні джерела формування майна даного сучасного підприємства, не заборонені законодавством України.

Дане підприємство здійснює господарську діяльність від власного імені, діючи на засадах повного господарського розрахунку та в інтересах досягнення статутних цілей.

Для забезпечення більш стабільного функціонування ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» за рахунок внесків учасників формується його статутний капітал. Порядок його формування, а також строки внесення та розмір часток визначаються діючим законодавством України, а також установчими документами даного сучасного підприємства.

Збільшення статутного капіталу ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» можливе виключно за умови повного внесення часток усіма учасниками підприємства.

Зменшення статутного капіталу даного сучасного підприємства не допускається у випадку наявності заперечень з боку кредиторів самого товариства, що забезпечує захист їхніх інтересів.

Статутний капітал ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» у подальшому може бути збільшений за рахунок прибутку, отриманого в результаті господарської діяльності даного сучасного підприємства, шляхом вступу нових учасників, а також через додаткові внески існуючих учасників даного сучасного підприємства за необхідності.

Чистий прибуток даного сучасного підприємства після сплати всіх податків і обов'язкових платежів самостійно розподіляється загальними зборами учасників або уповноваженими органами управління.

Частина отриманого прибутку даного сучасного підприємства

розподіляється між учасниками пропорційно до їхніх часток у статутному капіталі відповідно до рішень загальних зборів даного сучасного підприємства.

Припинення діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» може здійснюватися шляхом реорганізації даного сучасного підприємства (злиття, приєднання, поділу, виділення або перетворення) або ліквідації у відповідності до вимог діючого законодавства України та установчих документів даного сучасного підприємства.

2.2 Аналіз ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства упродовж 2023-2025 років

Група показників, котрі характеризують фінансове становище даного сучасного підприємства подано у таблиці нижче.

Таблиця 2.1 – Показники, що характеризують ефективність виробничо-господарської діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» упродовж 2023-2025 років

№ з/п	Показники	Значення у			Приріст, %	
		2023 році	2024 році	2025 році	2024 / 2023	2025 / 2024
1	2	3	4	5	6	7
1.	Активи сучасного підприємства, у тис. грн.	28263,00	37766,00	57124,00	33,62	51,26
2.	Обсяги надання сучасним підприємством послуг, у тис. грн.	75715,00	78115,00	100775,00	3,16	29,02
3.	Чистий дохід сучасного підприємства, у тис. грн.	63096,00	65096,00	83980,00	3,17	29,01
4.	Собівартість послуг сучасного підприємства, у тис. грн.	54268,00	54743,00	71707,00	0,88	30,99

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4	5	6	7
5.	Валовий прибуток сучасного підприємства, у тис. грн.	8828,00	10353,00	12273,00	17,27	18,55
6.	Чистий прибуток сучасного підприємства, тис. грн.	3156,00	1498,00	162,00	-52,53	-89,19
7.	Загальна рентабельність сучасного підприємства, у %	5,81	2,73	0,22	-52,92	-91,61
8.	Продуктивність праці, у тис. грн. на 1 особу	2035,40	1859,90	2269,70	-8,62	22,04
9.	Середньоспиксова чисельність персоналу сучасного підприємства, осіб	31	35	37	12,9	5,71

Джерело: розраховано автором за додатками А-Г

Проведений аналіз ряду фінансово-економічних показників діяльності даного сучасного підприємства за 2023–2025 роки дає змогу оцінити загальні тенденції щодо його розвитку, оцінити ефективність використання ресурсів, а також дає змогу виявити ключові проблемні аспекти, котрі впливають на фінансовий результат і рівень рентабельності даного сучасного підприємства.

У цілому результати свідчать про наявність неоднорідної динаміки: поряд із суттєвим зростанням масштабів діяльності та активів даного сучасного підприємства спостерігається різке погіршення показників прибутковості, що вказує на дисбаланс між ростом обсягів діяльності та ефективністю управління витратами ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Вартість активів даного сучасного підприємства у 2023 році становила 28 263 тис. грн, у 2024 році зросла до 37 766 тис. грн, а у 2025 році досягла 57 124 тис. грн. Темпи приросту активів даного сучасного підприємства становили 33,62% у 2024 році та 51,26% у 2025 році.

Відповідно, можна констатувати стійку тенденцію до нарощування

майнового потенціалу даного сучасного підприємства. Збільшення активів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є позитивною ознакою, оскільки свідчить про розширення матеріально-технічної бази, зростання інвестицій у розвиток та потенційне підвищення виробничих можливостей даного сучасного підприємства.

Водночас, сам по собі ріст активів даного сучасного підприємства не гарантує підвищення ефективності діяльності, що підтверджується подальшим аналізом фінансових результатів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Обсяги надання послуг даним сучасним підприємством у 2023 році становили 75 715 тис. грн, у 2024 році — 78 115 тис. грн, а у 2025 році — 100 775 тис. грн. Приріст надання послуг склав 3,16% у 2024 році та 29,02% у 2025 році.

Аналогічна тенденція спостерігається і щодо чистого доходу даного сучасного підприємства: у 2023 році він дорівнював 63 096 тис. грн, у 2024 році — 65 096 тис. грн, а у 2025 році — 83 980 тис. грн. Темпи зростання чистого доходу даного сучасного підприємства становили 3,17% та 29,01% відповідно.

Отже, у 2024 році ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» демонструвало лише незначне зростання доходів, тоді як у 2025 році відбулося суттєве прискорення розвитку. Це може свідчити про розширення ринку збуту даного сучасного підприємства, збільшення обсягів замовлень або покращення цінової політики тощо.

Важливо відзначити і те, що темпи зростання доходів даного сучасного підприємства майже повністю відповідають динаміці обсягів надання послуг, що свідчить про стабільність виручки на одиницю продукції (послуги).

Собівартість послуг даного сучасного підприємства зросла з 54 268 тис. грн у 2023 році до 54 743 тис. грн у 2024 році та 71 707 тис. грн у 2025 році. Темпи приросту становили 0,88% та 30,99% відповідно.

У 2024 році зростання собівартості даного сучасного підприємства

було мінімальним і значно нижчим за приріст доходів, що можна розцінювати як позитивну тенденцію. Однак у 2025 році витрати різко зросли майже пропорційно до доходів.

Це свідчить про те, що ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» у 2025 році зіткнулося зі збільшенням витрат на виробництво або надання послуг, зокрема через:

- подорожчання ресурсів;
- зростання витрат на оплату праці;
- збільшення адміністративних витрат;
- інфляційні процеси тощо.

У результаті ефект від зростання доходів даного сучасного підприємства частково нівелюється зростанням його витрат.

Валовий прибуток даного сучасного підприємства збільшився з 8 828 тис. грн у 2023 році до 10 353 тис. грн у 2024 році та 12 273 тис. грн у 2025 році. Темпи зростання становили 17,27% та 18,55%.

Попри загальне зростання, варто відзначити і те, що темпи приросту валового прибутку даного сучасного підприємства є помірними та поступово стабілізуються. Це означає, що ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» здатне генерувати прибуток від основної діяльності, однак його зростання обмежується високими витратами.

Загалом, валовий прибуток даного сучасного підприємства зберігає позитивну динаміку, але не компенсує зниження ефективності на рівні чистого прибутку.

Найбільш проблемним аспектом діяльності даного сучасного підприємства є різке скорочення чистого прибутку. У 2023 році він становив 3 156 тис. грн, у 2024 році зменшився до 1 498 тис. грн, а у 2025 році — до 162 тис. грн.

Темпи падіння є критичними: -52,53% у 2024 році та -89,19% у 2025 році.

Така динаміка свідчить про наявність суттєвих негативних факторів,

серед яких можуть бути наступні:

- зростання адміністративних і фінансових витрат даного сучасного підприємства;
- збільшення податкового навантаження даного сучасного підприємства;
- неефективна структура витрат даного сучасного підприємства;
- можливі фінансові втрати або резервування даного сучасного підприємства;
- зниження маржинальності діяльності даного сучасного підприємства.

Особливо тривожною є ситуація у 2025 році, коли при зростанні доходів і активів чистий прибуток практично зникає, що свідчить про втрату фінансової ефективності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Загальна рентабельність даного сучасного підприємства демонструє аналогічну негативну тенденцію: з 5,81% у 2023 році вона знизилась до 2,73% у 2024 році та лише 0,22% у 2025 році.

Падіння становить -52,92% та -91,61% відповідно.

Це свідчить про критичне зниження ефективності використання ресурсів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС». Попри зростання масштабів діяльності, дане сучасне підприємство практично втрачає здатність генерувати прибуток.

Продуктивність праці ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» має змішану динаміку. У 2023 році вона становила 2 035,4 тис. грн на одного працівника даного сучасного підприємства, у 2024 році знизилась до 1 859,9 тис. грн (-8,62%), однак у 2025 році зросла до 2 269,7 тис. грн (+22,04%).

Такі коливання свідчать про нерівномірність завантаження персоналу даного сучасного підприємства та зміну ефективності використання трудових ресурсів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Середньоспискова чисельність працівників ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» зросла з 31 особи у 2023 році до 35 у 2024 році та 37 у 2025 році. Приріст становив 12,9% та 5,71%.

Збільшення персоналу даного сучасного підприємства при одночасному зниженні прибутковості може свідчити про наступне:

- надмірне розширення штату даного сучасного підприємства;
- недостатню оптимізацію витрат на персонал даного сучасного підприємства;
- неефективне управління трудовими ресурсами у період падіння прибутку даного сучасного підприємства.

Узагальнюючи результати аналізу, можна виділити дві протилежні тенденції. Позитивні тенденції: суттєве зростання активів даного сучасного підприємства; збільшення обсягів надання послуг; зростання доходів даного сучасного підприємства; збереження позитивного валового прибутку даного сучасного підприємства; часткове підвищення продуктивності праці у 2025 році тощо.

Негативні тенденції: критичне падіння чистого прибутку даного сучасного підприємства; різке зниження рентабельності; зростання собівартості; дисбаланс між доходами та витратами даного сучасного підприємства; неефективне використання розширеної ресурсної бази даного сучасного підприємства.

Порівняльний аналітичний баланс ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» за 2023-2025 роки подано у таблиці нижче.

Таблиця 2.2 – Аналітичний баланс ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» за 2023-2025 роки

Показники	Значення у						Приріст, %	
	2023 році		2024 році		2025 році			
	абс. у тис. грн.	відсотк .,ів	абс. у тис. грн.	відсотк .,ів	абс. у тис. грн.	відсотк .,ів	2024/ 2023	2025/ 2024
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Активи даного сучасного підприємства								
Незавершене будів- ництво підприємства	128,00	0,451	100,0	0,262	213,0	0,372	-21,87	113

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Основні засоби сучасного підприємства	6386,0	22,581	7891,2	20,88	8913,0	15,61	23,57	12,95
Довгострокові фін. інвестиції сучасного підприємства	26,00	0,092	26,00	0,071	26,00	0,053	0	0
Інші необ. активи сучасного підприємства	9785,0	34,610	9785,0	25,920	9785,0	17,121	0	0
Вироб. запаси сучасного підприємства	1436,0	5,091	2165,0	5,733	2695,0	4,740	50,77	24,48
Поточні фін. інвестиції сучасного підприємства	2249,1	7,961	4100,0	10,859	18423,0	32,249	82,3	349,34
Дебіторська заборг. сучасного підприємства	4972,0	17,588	9990,1	26,449	12316,0	21,558	100,93	23,28
Дебіторська заборг. сучасного підприємства за його розрахунками	81,00	0,291	626,01	1,659	3390,2	5,929	672,84	441,53
Інша поточна дебіт. забор-ть	1174,2	4,152	1579,1	4,182	912,0	1,602	34,5	-42,24
Грошові кошти сучасного підприємства	1850,1	6,549	1369,2	3,621	302,3	0,532	-26	-77,94
Інші обор. активи сучасного підприємства	173,01	0,612	156,0	0,409	0,00	0,00	-9,83	-156,0
Баланс (підсумок)	28263,2	100,0	37766,1	100,0	57124,3	100,0	33,62	51,26
<i>Пасиви даного сучасного підприємства</i>								
Стат. капітал сучасного підприємства	9785,1	34,619	9785,0	25,922	9785,2	17,129	100,00	100,00
Інший дод. капітал підприємства	3725,3	13,177	4142,01	10,961	8528,0	14,927	111,19	205,89

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Резерв. капітал сучасного підприємства	2446,3	8,647	2446,0	6,481	2446,0	4,28	100,00	100,00
Нерозподіл. прибуток сучасного підприємства	3156,0	10,788	4654,2	12,322	162,00	0,28	147,47	3,48
Інші за без-ня сучасного підприємства	4276,1	15,126	4276,01	11,331	4277,1	7,49	100,00	100,02
Коротк. кредити сучасного підприємства	0,00	0,00	6600,1	17,482	22819,0	39,937	0,00	345,74
Кредит. заборгованість сучасного підприємства	1863,4	6,588	3831,3	10,138	7945,0	13,911	205,64	207,39
Поточні зобов'язання сучасного підприємства	1561,4	5,522	1062,1	2,813	929,00	1,627	68,03	87,48
Інші поточ. зобов'язання сучасного підприємства	1451,1	5,126	970,00	2,568	251,01	0,443	66,85	25,88
Баланс (підсумок)	28263,0	100,00	37766,1	100,00	57124,2	100,00	133,62	151,26

Джерело: побудовано автором на основі додатків А і В

Проведений аналіз структури та динаміки активів і пасивів даного сучасного підприємства за період 2023–2025 років дає змогу оцінити тенденції фінансового розвитку ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», ефективність використання ресурсів, а також зміни у фінансовій стійкості та ліквідності. Загалом спостерігається істотне зростання валюти балансу ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», однак структура активів і джерел їх формування зазнала суттєвих трансформацій, що свідчить про зміну фінансової політики підприємства та посилення інвестиційної й кредитної активності даного сучасного підприємства.

Валюта балансу ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» демонструє стабільне та значне зростання: у 2024 році порівняно з 2023 роком вона збільшилася на 33,62%, а у 2025 році порівняно з 2024 роком — ще на 51,26%. Така динаміка свідчить про активне нарощування масштабів діяльності даного сучасного підприємства, розширення його ресурсної бази та збільшення обсягів залученого капіталу.

Зростання активів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» може бути результатом як реінвестування прибутку, так і залучення зовнішніх фінансових ресурсів, зокрема кредитів та інвестицій. Однак більш детальний аналіз структури активів показує, що приріст не є рівномірним, а формується переважно за рахунок окремих статей оборотних активів, що має як позитивні, так і потенційно ризикові наслідки.

У складі необоротних активів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» спостерігаються різноспрямовані тенденції.

Незавершене будівництво характеризується нестабільною динамікою: у 2024 році відбулося скорочення на 21,87%, однак у 2025 році показник зріс на 113%. Це може свідчити про активізацію інвестиційної діяльності у 2025 році, зокрема реалізацію нових будівельних або модернізаційних проєктів.

Основні засоби ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» демонструють стабільне зростання: на 23,57% у 2024 році та на 12,95% у 2025 році. Це позитивна тенденція, яка свідчить про оновлення матеріально-технічної бази підприємства, підвищення виробничого потенціалу та довгострокову орієнтацію розвитку.

Довгострокові фінансові інвестиції ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» залишаються незмінними протягом усього періоду. Це означає, що підприємство не змінювало свою політику щодо довгострокового інвестування або утримує стабільний інвестиційний портфель без розширення.

Інші необоротні активи ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» також залишаються стабільними, що може свідчити про відсутність структурних

змін у цій частині балансу.

У цілому, частка необоротних активів у структурі балансу ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» знижується, що пояснюється більш швидким зростанням оборотних активів.

Оборотні активи ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» демонструють найбільш динамічні зміни, що суттєво впливають на загальну структуру балансу.

Виробничі запаси ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» зросли на 50,77% у 2024 році та на 24,48% у 2025 році. Це свідчить про збільшення обсягів закупівель і підготовку до розширення виробничої або сервісної діяльності. Водночас надмірне накопичення запасів може створювати ризик уповільнення оборотності капіталу.

Найбільш вражаюче зростання демонструють поточні фінансові інвестиції ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»: у 2024 році — на 82,3%, у 2025 році — на 349,34%. Це може свідчити про активне використання тимчасово вільних коштів для отримання додаткового доходу. Така політика ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є ознакою більш агресивного фінансового управління.

Дебіторська заборгованість ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» також суттєво зросла: на 100,93% у 2024 році та на 23,28% у 2025 році. Це свідчить про розширення обсягів реалізації, однак водночас може вказувати на погіршення платіжної дисципліни контрагентів або на збільшення відстрочок платежів.

Особливо варто відзначити різке зростання дебіторської заборгованості за розрахунками ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» — у 2025 році показник зріс на 441,53% порівняно з 2024 роком. Така динаміка може бути сигналом накопичення внутрішніх розрахункових дисбалансів або затримок у внутрішніх фінансових потоках.

Інша поточна дебіторська заборгованість ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» має нестабільний характер: у 2024 році спостерігається зростання на

34,5%, а у 2025 році — різке скорочення на 42,24%, що може свідчити про часткове погашення боргів або реструктуризацію розрахунків.

Грошові кошти ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» демонструють негативну динаміку: зниження на 26% у 2024 році та на 77,94% у 2025 році. Це є негативним сигналом, оскільки зменшення ліквідних активів може погіршити платоспроможність даного підприємства та підвищити залежність від зовнішнього фінансування.

Загалом структура активів даного підприємства змінюється у бік збільшення частки оборотних активів, особливо фінансових інвестицій і дебіторської заборгованості. Це свідчить про перехід до більш гнучкої, але водночас більш ризикової моделі фінансового управління.

Зменшення частки грошових коштів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» та зростання дебіторської заборгованості може негативно вплинути на ліквідність підприємства, попри загальне зростання активів.

У структурі пасивів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» спостерігаються суттєві зміни, пов'язані насамперед зі зростанням зобов'язань.

Статутний капітал ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» залишається стабільним протягом усього періоду, що свідчить про відсутність додаткових внесків власників.

Інший додатковий капітал зростає на 111,19% у 2024 році та на 205,89% у 2025 році, що може бути результатом переоцінки активів або додаткових інвестиційних вливань.

Нерозподілений прибуток ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» демонструє зростання у 2024 році (147,47%), однак у 2025 році різко скорочується до 162 тис. грн, що означає майже повне його вилучення або спрямування на покриття витрат чи інвестицій.

Найбільш значущою тенденцією є суттєве зростання зобов'язань даного підприємства.

Короткострокові кредити з'являються у 2024 році та зростають на 345,74% у 2025 році, що свідчить про активне залучення ТОВ «АЛЬЯНС

ТЕПЛО ПЛЮС» позикового капіталу.

Кредиторська заборгованість ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» також демонструє стрімке зростання: понад 205% у 2024–2025 роках. Це свідчить про розширення поточних зобов'язань перед постачальниками та іншими контрагентами.

Інші поточні зобов'язання, навпаки, скорочуються, що може свідчити про їх часткове погашення або реструктуризацію.

Загалом зростання зобов'язань випереджає темпи зростання власного капіталу ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», що формує тенденцію до підвищення фінансового ризику.

Отримані результати свідчать про змішану фінансову ситуацію ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС». З одного боку: зростає загальна вартість активів; розширюється виробнича база; збільшується інвестиційна активність. З іншого боку: зменшуються грошові кошти; зростає дебіторська заборгованість; різко збільшуються короткострокові кредити; підвищується залежність від позикового капіталу. Це свідчить про погіршення ліквідності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» та потенційне зростання фінансових ризиків.

У перспективі ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» доцільно зосередитися не лише на розширенні власної діяльності, а й на підвищенні рентабельності діяльності, що є ключовою умовою забезпечення довгострокової фінансової стійкості даного сучасного підприємства.

2.3 Оцінка показників що фінансового стану підприємства упродовж 2023-2025 років

З метою оцінки процесів руху необоротних активів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» доцільно проаналізувати коефіцієнт зносу основних засобів даного підприємства, коефіцієнт придатності його основних засобів, а також коефіцієнт їхнього відновлення (таблиця 2.3 та рисунок 2.2).

Таблиця 2.3 – Стан основних засобів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»
упродовж 2023-2025 років

Показники	Значення у			Приріст, %	
	2023 році	2024 році	2025 році	2024 / 2023	2025 / 2024
Показник зносу основних засобів сучасного підприємства	0,581	0,583	0,592	0,34	1,54
Показник придатності основних засобів сучасного підприємства	0,421	0,424	0,412	0,71	-2,83
Показник відновлення основних засобів сучасного підприємства	0,203	0,191	0,114	-5,91	-40,31

Джерело: розраховано автором

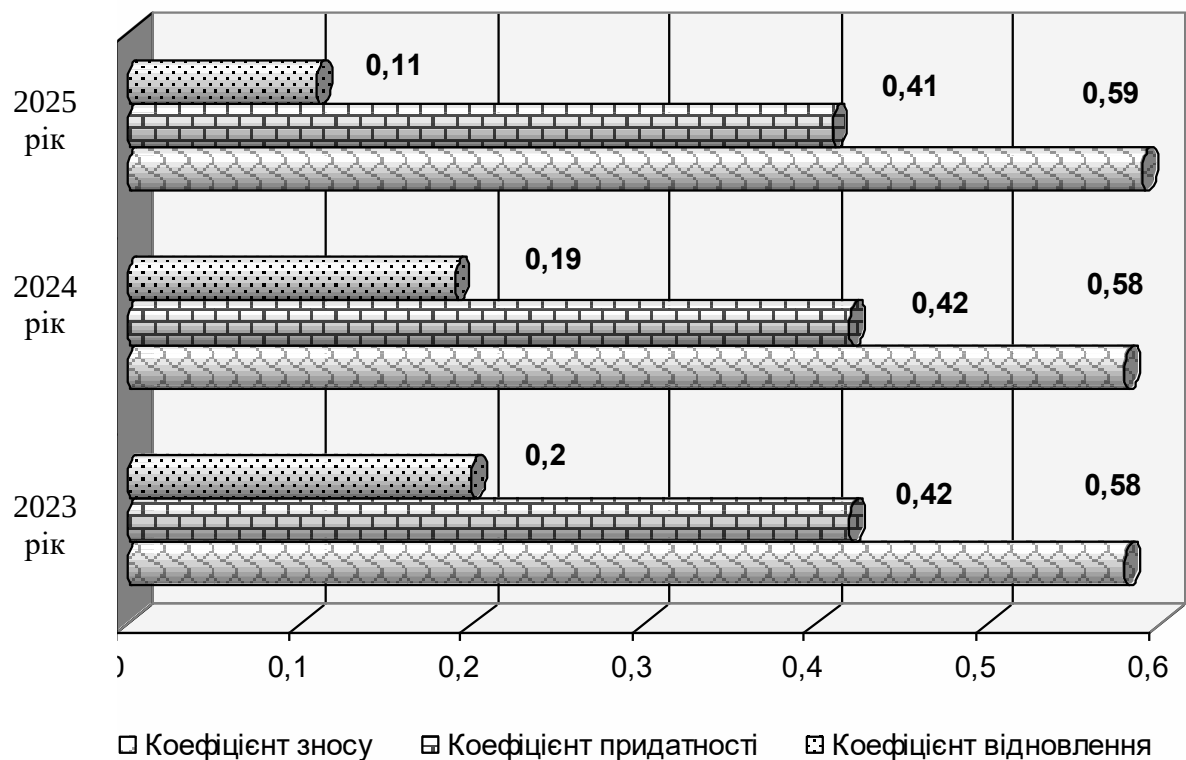

Рис. 2.2 – Ступінь використання основних засобів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» упродовж 2023-2025 років

Проведений аналіз показників стану основних засобів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» за 2023-2025 роки дозволяє оцінити рівень їх зносу, придатності та відновлення, а також визначити загальні тенденції розвитку матеріально-технічної бази.

Показник зносу основних засобів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» протягом досліджуваного періоду демонструє поступове зростання: з 0,581 у 2023 році до 0,583 у 2024 році та до 0,592 у 2025 році. Незважаючи на незначні темпи приросту (0,34% та 1,54%), сама тенденція свідчить про поступове старіння основних засобів підприємства. Збільшення рівня зносу означає, що значна частина виробничих фондів використовується тривалий час і потребує оновлення.

Показник придатності основних засобів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», який є оберненим до показника зносу, загалом демонструє незначні коливання. У 2023 році він становив 0,421, у 2024 році дещо зріс до 0,424 (на 0,71%), однак у 2025 році знизився до 0,412 (на -2,83% відносно попереднього періоду). Така динаміка підтверджує загальну тенденцію до поступового зменшення частки придатних до використання основних засобів, що може негативно впливати на ефективність виробничого процесу.

Найбільш показовим є показник відновлення основних засобів, який відображає інтенсивність оновлення матеріально-технічної бази ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС». У 2024 році він знизився на 5,91% порівняно з 2023 роком, а у 2025 році скоротився ще на 40,31%. Така динаміка свідчить про суттєве уповільнення процесів оновлення основних засобів, що може бути наслідком обмеженості інвестиційних ресурсів або переорієнтації фінансової політики підприємства на інші напрями.

Узагальнюючи результати аналізу, слід зазначити, що на даному підприємстві спостерігається тенденція до поступового старіння основних засобів при одночасному зниженні темпів їх відновлення. Хоча зміни показника зносу є незначними, негативна динаміка відновлення основних засобів у 2025 році може в перспективі призвести до зниження

продуктивності обладнання, зростання витрат на ремонт та обслуговування, а також до зменшення конкурентоспроможності підприємства.

Результати фінансово-господарської діяльності досліджуваного сучасного підприємства за останні три роки подані у таблиці нижче.

Таблиця 2.4 – Показники прибутку ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» за 2023- 2025 роки

Показники	Значення у			Приріст, %	
	2023 році	2024 році	2025 році	2024 / 2023	2025 / 2024
Валовий сучасного підприємства, у тис. грн.	8828,01	10353,02	12273,0	17,27	18,55
Операційний прибуток сучасного підприємства, у тис. грн.	6354,03	2733,01	3519,00	-56,99	28,76
Інші фінансові доходи сучасного підприємства, у тис. грн.	39,04	164,02	0,00	320,13	-100,00
Прибуток сучасного підприємства до оподаткування, у тис. грн.	5755,04	1953,00	619,01	-66,06	-68,30
Чистий прибуток сучасного підприємства, у тис. грн.	3156,03	1498,01	162,00	-52,53	-89,19

Аналіз показників прибутку ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» за 2023-2025 роки дав можливість оцінити ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства, визначити основні тенденції зміни доходів і витрат, а також виявити фактори, що вплинули на формування фінансового результату. Прибуток є одним із ключових показників діяльності підприємства, оскільки саме він характеризує рівень ефективності використання ресурсів, результативність управління та фінансову стійкість суб'єкта господарювання.

Згідно з даними таблиці 2.4, валовий прибуток даного сучасного підприємства протягом досліджуваного періоду мав стійку тенденцію до

зростання. У 2023 році його величина становила 8828,01 тис. грн, у 2024 році – 10353,02 тис. грн, а у 2025 році – 12273,0 тис. грн. Темп приросту у 2024 році порівняно з 2023 роком склав 17,27 %, а у 2025 році порівняно з 2024 роком – 18,55 %. Таке збільшення свідчить про позитивну динаміку основної діяльності даного сучасного підприємства, зокрема про зростання обсягів реалізації продукції або послуг, а також про здатність даного сучасного підприємства формувати більший дохід від операційної діяльності. Підвищення валового прибутку може бути пов'язане із розширенням ринку збуту, збільшенням попиту на продукцію чи послуги даного сучасного підприємства, а також із підвищенням ефективності виробничого процесу.

Разом із тим, незважаючи на позитивну тенденцію зростання валового прибутку, операційний прибуток даного сучасного підприємства демонструє нестабільну динаміку. У 2023 році його обсяг становив 6354,03 тис. грн, тоді як у 2024 році він різко скоротився до 2733,01 тис. грн. Темп зниження склав 56,99 %, що є негативним явищем для підприємства. У 2025 році спостерігалось певне покращення ситуації: операційний прибуток даного сучасного підприємства зріс до 3519,00 тис. грн, а темп приросту становив 28,76 % порівняно з попереднім роком. Однак навіть за умови такого зростання підприємству не вдалося досягти рівня 2023 року. Це може свідчити про суттєве збільшення адміністративних, збутових чи інших операційних витрат даного сучасного підприємства, що негативно вплинуло на кінцевий фінансовий результат. Крім того, подібна ситуація може бути пов'язана зі зростанням собівартості продукції, інфляційними процесами, підвищенням вартості енергоресурсів або іншими несприятливими економічними чинниками тощо.

Показник інших фінансових доходів даного сучасного підприємства характеризується значними коливаннями протягом досліджуваного періоду. У 2023 році їх величина становила 39,04 тис. грн, у 2024 році відбулося різке зростання до 164,02 тис. грн, що відповідає приросту на 320,13 %. Така динаміка може бути наслідком отримання додаткових доходів від фінансових

операцій, інвестиційної діяльності або курсових різниць. Проте у 2025 році цей показник знизився до нульового значення, тобто підприємство взагалі не отримало інших фінансових доходів. Темп зниження склав 100 %, що свідчить про втрату додаткових джерел формування прибутку та зменшення можливостей диверсифікації доходів даного сучасного підприємства.

Особливо негативною є тенденція зміни прибутку до оподаткування. У 2023 році його величина становила 5755,04 тис. грн, у 2024 році показник скоротився до 1953,00 тис. грн, а у 2025 році – до 619,01 тис. грн. Темп скорочення у 2024 році порівняно з 2023 роком склав 66,06 %, а у 2025 році порівняно з 2024 роком – ще 68,30 %. Подібна тенденція свідчить про значне погіршення фінансових результатів діяльності даного сучасного підприємства. Незважаючи на зростання валового прибутку, суттєве збільшення витрат та скорочення інших фінансових доходів призвели до різкого зменшення прибутку до оподаткування. Це може вказувати на недостатньо ефективну систему управління витратами або несприятливий вплив зовнішнього економічного середовища.

Найбільш критичною є ситуація із чистим прибутком даного сучасного підприємства. У 2023 році його величина становила 3156,03 тис. грн, у 2024 році – 1498,01 тис. грн, а у 2025 році – лише 162,00 тис. грн. Темпи скорочення відповідно склали 52,53 % та 89,19 %. Таким чином, за три роки чистий прибуток даного сучасного підприємства скоротився майже у двадцять разів. Це свідчить про суттєве погіршення ефективності діяльності підприємства та зниження його фінансової стійкості. Незначний обсяг чистого прибутку у 2025 році може негативно позначитися на інвестиційній привабливості даного сучасного підприємства, його здатності до самофінансування та розвитку у майбутньому.

Загалом результати аналізу свідчать про суперечливі тенденції у діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС». З одного боку, підприємство демонструє зростання валового прибутку, що свідчить про збільшення обсягів діяльності та формування доходів. З іншого боку, спостерігається

значне скорочення операційного, чистого прибутку та прибутку до оподаткування даного сучасного підприємства, що вказує на зростання витрат і погіршення загальної ефективності управління фінансовими ресурсами.

Для покращення фінансових результатів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» доцільно здійснити оптимізацію витрат, підвищити ефективність використання ресурсів, посилити контроль за операційними витратами та шукати додаткові джерела доходів. Також важливим напрямом є вдосконалення фінансового планування та розробка заходів щодо підвищення рентабельності діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» в умовах сучасного економічного середовища.

Результати розрахунку коефіцієнтів рентабельності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» за 2023-2025 роки представлені у таблиці нижче.

Таблиця 2.5 – Показники рентабельності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» у 2023-2025 роках

Показники	Значення у			Приріст, %	
	2023 році	2024 році	2025 році	2024 / 2023	2025 / 2024
1	2	3	4	5	6
Рентабельність активів сучасного підприємства, у %	11,060	4,531	0,341	-59,03	-92,47
Рентабельність власного капіталу сучасного підприємства, у %	16,032	7,459	0,768	-53,47	-89,70
Валова рентабельність реалізованої продукції сучасного підприємства, у %	13,987	15,089	14,601	7,88	-3,23
Операційна рентабельність реалізованої продукції сучасного підприємства, у %	10,073	4,201	4,188	-58,29	-0,31

Продовження таблиці 2.5

1	2	3	4	5	6
Чиста рентабельність реалізованої продукції сучасного підприємства, у %	5,001	2,302	0,188	-53,97	-91,83

Аналіз показників рентабельності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» за 2023–2025 роки дає можливість оцінити рівень ефективності використання ресурсів даного сучасного підприємства, його здатність генерувати прибуток та загальний фінансовий стан. Показники рентабельності є важливими індикаторами діяльності даного сучасного підприємства, оскільки вони характеризують співвідношення отриманого прибутку до вкладених ресурсів, обсягів реалізації продукції або власного капіталу. Саме тому їх аналіз дозволяє визначити тенденції розвитку даного сучасного підприємства та оцінити результативність управлінських рішень.

Відповідно до даних таблиці 2.5, рентабельність активів даного сучасного підприємства протягом досліджуваного періоду суттєво скоротилася. У 2023 році цей показник становив 11,060 %, що свідчило про достатньо ефективне використання активів даного сучасного підприємства для формування прибутку. У 2024 році рентабельність активів знизилася до 4,531 %, а темп скорочення становив 59,03 %. У 2025 році показник зменшився до критично низького рівня – 0,341 %, що означає скорочення ще на 92,47 % порівняно з 2024 роком. Така тенденція свідчить про різке зниження ефективності використання майна даного сучасного підприємства та його виробничого потенціалу. Причиною подібної ситуації стало значне скорочення чистого прибутку, яке відбулося на фоні зростання витрат та погіршення фінансових результатів діяльності.

Аналогічна негативна тенденція спостерігається і щодо рентабельності власного капіталу. У 2023 році цей показник становив 16,032 %, що характеризувало достатньо високий рівень прибутковості коштів власників

даного сучасного підприємства. У 2024 році рентабельність власного капіталу скоротилася до 7,459 %, тобто на 53,47 %. У 2025 році показник знизився до 0,768 %, а темп падіння становив 89,70 %. Це свідчить про істотне погіршення ефективності використання власного капіталу підприємства та зниження рівня дохідності для його власників. Фактично підприємство у 2025 році отримувало мінімальний прибуток на вкладений капітал, що негативно впливає на його інвестиційну привабливість та фінансову стійкість.

Водночас валова рентабельність реалізованої продукції характеризується більш стабільною динамікою. У 2023 році її значення становило 13,987 %, у 2024 році показник зріс до 15,089 %, що відповідає приросту на 7,88 %. Це свідчить про певне покращення результативності основної діяльності підприємства та здатності формувати валовий прибуток від реалізації продукції або послуг. Проте у 2025 році валова рентабельність дещо знизилася до 14,601 %, а темп скорочення становив 3,23 %. Незважаючи на це, показник залишався на достатньо високому рівні, що свідчить про збереження ефективності виробничого процесу та контролю за собівартістю продукції.

Операційна рентабельність реалізованої продукції демонструє значне погіршення ефективності операційної діяльності підприємства. У 2023 році її рівень становив 10,073 %, однак у 2024 році показник різко скоротився до 4,201 %, тобто на 58,29 %. У 2025 році операційна рентабельність практично не змінилася і становила 4,188 %, що свідчить про незначне скорочення на 0,31 %. Така динаміка вказує на суттєве збільшення операційних витрат підприємства та зниження ефективності управління основною діяльністю. Незважаючи на певну стабілізацію показника у 2025 році, його рівень залишився значно нижчим, ніж у 2023 році.

Особливо негативною є тенденція зміни чистої рентабельності реалізованої продукції. У 2023 році цей показник становив 5,001 %, у 2024 році він скоротився до 2,302 %, а у 2025 році – до 0,188 %. Темпи скорочення

відповідно склали 53,97 % та 91,83 %. Подібна ситуація свідчить про суттєве зменшення частки чистого прибутку даного сучасного підприємства у складі виручки від реалізації продукції. Фактично у 2025 році підприємство отримувало лише незначний обсяг чистого прибутку з кожної гривні реалізованої продукції, що є ознакою погіршення загальної фінансової ефективності діяльності.

Загалом результати аналізу показників рентабельності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» свідчать про негативні тенденції у фінансово-господарській діяльності підприємства протягом 2023–2025 років. Незважаючи на відносну стабільність валової рентабельності, більшість інших показників демонструють суттєве скорочення, що вказує на зниження ефективності використання активів, власного капіталу та результативності операційної діяльності. Основною причиною такої ситуації стало різке скорочення чистого прибутку підприємства на фоні зростання витрат і погіршення фінансових результатів. Для покращення рівня рентабельності підприємству доцільно посилити контроль за витратами, оптимізувати структуру собівартості продукції, підвищити ефективність використання ресурсів та впроваджувати заходи щодо збільшення обсягів реалізації і прибутковості діяльності.

Результати здійснення розрахунку ліквідності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» подано у таблиці нижче.

Таблиця 2.6 – Рівень ліквідності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» упродовж 2023-2025 років

Показники	Значення у			Приріст, %	
	2023 році	2024 році	2025 році	2024 / 2023	2025 / 2024
Поточна ліквідність сучасного підприємства	2,449	1,602	1,190	-34,59	-25,72
Швидка ліквідність сучасного підприємства	1,688	1,103	0,531	-34,66	-51,86
Абсолютна ліквідність сучасного підприємства	0,379	0,114	0,010	-69,92	-91,23

Аналіз рівня ліквідності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» за 2023–2025 роки дозволяє оцінити здатність підприємства своєчасно та в повному обсязі виконувати свої поточні зобов'язання за рахунок наявних оборотних активів. Показники ліквідності є важливими характеристиками фінансової стійкості підприємства, оскільки вони відображають рівень його платоспроможності та можливість оперативного реагування на фінансові труднощі.

Відповідно до даних таблиці 2.6, показник поточної ліквідності у 2023 році становив 2,449, що свідчило про достатній рівень забезпечення поточних зобов'язань оборотними активами. Це означає, що підприємство мало змогу своєчасно погашати короткострокові борги та підтримувати стабільний фінансовий стан. У 2024 році показник знизився до 1,602, а темп скорочення склав 34,59 %. У 2025 році поточна ліквідність продовжила негативну тенденцію та зменшилася до 1,190, що на 25,72 % менше порівняно з попереднім роком. Незважаючи на те, що значення показника у 2025 році залишалося в межах мінімально допустимого рівня, його скорочення свідчить про погіршення фінансової стійкості підприємства та зменшення запасу ліквідних ресурсів.

Показник швидкої ліквідності також демонструє негативну динаміку протягом досліджуваного періоду. У 2023 році його значення становило 1,688, що характеризувало достатній рівень покриття поточних зобов'язань найбільш ліквідними оборотними активами без урахування запасів. У 2024 році показник скоротився до 1,103, тобто на 34,66 %, а у 2025 році – до 0,531, що свідчить про подальше зниження на 51,86 %. Така тенденція є негативною, оскільки у 2025 році підприємство вже не мало достатнього обсягу швидколіквідних активів для своєчасного погашення поточних боргів. Це може свідчити про зростання дебіторської заборгованості, нестачу грошових коштів або неефективне управління оборотними активами.

Найбільш критичною є ситуація з абсолютною ліквідністю підприємства. У 2023 році цей показник становив 0,379, що свідчило про наявність певного обсягу абсолютно ліквідних активів для негайного

погашення короткострокових зобов'язань. У 2024 році абсолютна ліквідність скоротилася до 0,114, а темп зниження становив 69,92 %. У 2025 році показник досяг критично низького значення – 0,010, скоротившись ще на 91,23 %. Це означає, що підприємство практично не мало достатнього обсягу грошових коштів та їх еквівалентів для оперативного виконання своїх фінансових зобов'язань. Подібна ситуація свідчить про значне погіршення платоспроможності та підвищення ризику виникнення фінансових труднощів.

Загалом, результати аналізу показників ліквідності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» свідчать про негативні тенденції у фінансовому стані підприємства протягом 2023–2025 років. Усі основні показники ліквідності демонструють поступове скорочення, що вказує на погіршення здатності підприємства своєчасно виконувати свої поточні зобов'язання. Особливо небезпечною є ситуація з абсолютною ліквідністю, яка у 2025 році досягла критично низького рівня. Для покращення фінансового стану підприємству необхідно посилити контроль за рухом грошових коштів, оптимізувати структуру оборотних активів, скоротити обсяги дебіторської заборгованості та забезпечити більш ефективне управління поточними фінансовими ресурсами.

Результат проведення розрахунку показників фінансової стійкості ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» представлено у таблиці нижче.

Таблиця 2.7 – Фінансова стійкість ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» упродовж 2023-2025 років

Показники	Значення у			Приріст, %	
	2023 році	2024 році	2025 році	2024 / 2023	2025 / 2024
Рівень автономії сучасного підприємства	0,679	0,558	0,366	-17,82	-34,41
Рівень фінансової залежності сучасного підприємства	1,479	1,800	2,729	21,70	51,61

Результати аналізу фінансової стійкості ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО

ПЛЮС» свідчать про погіршення фінансового стану підприємства упродовж 2023–2025 років. Скорочення рівня автономії та одночасне зростання фінансової залежності вказують на зниження фінансової незалежності підприємства та підвищення ризику втрати платоспроможності. Подібна ситуація може негативно вплинути на інвестиційну привабливість підприємства, його кредитоспроможність та можливості подальшого розвитку.

Для покращення фінансової стійкості підприємству необхідно збільшувати частку власного капіталу, підвищувати прибутковість діяльності, скорочувати обсяги позикових коштів та здійснювати більш ефективне управління фінансовими ресурсами.

Висновки до другого розділу

Отже, ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є сучасним суб'єктом господарювання, що функціонує у сфері надання послуг та/або виконання робіт, пов'язаних із забезпеченням теплопостачання, енергетичної ефективності та інженерних систем.

Проведене дослідження показало, що ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» демонструє модель розвитку, що характеризується масштабним зростанням активів та доходів, однак одночасно супроводжується суттєвим погіршенням фінансової ефективності.

Головною проблемою ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є зниження здатності даного сучасного підприємства трансформувати зростання обсягів діяльності у чистий прибуток. Зазначене вказує на необхідність удосконалення діючої системи фінансового управління даного сучасного підприємства, оптимізації його витрат, перегляду структури собівартості наданих підприємством послуг та посилення контролю за його фінансовими потоками.

Узагальнюючи результати аналізу, можна зазначити, що підприємство

у 2023-2025 роках перебуває у фазі активного зростання та структурної трансформації. Позитивними аспектами є: значне збільшення активів; зростання виробничого потенціалу; активізація інвестиційної діяльності; розширення масштабів операційної діяльності.

Негативними тенденціями виступають: суттєве зростання дебіторської заборгованості; різке скорочення грошових коштів; збільшення короткострокових кредитів; зростання залежності від зовнішнього фінансування.

У перспективі підприємству доцільно: посилити контроль за дебіторською заборгованістю; оптимізувати структуру оборотних активів; підвищити рівень ліквідності; збалансувати співвідношення власного і позикового капіталу.

ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» доцільно посилити інвестиційну політику в частині оновлення основних засобів, оптимізувати амортизаційну політику та забезпечити більш активне відтворення матеріально-технічної бази для підтримання стабільного рівня виробничої ефективності.

Результати аналізу свідчать про суперечливі тенденції у діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС». З одного боку, підприємство демонструє зростання валового прибутку, що свідчить про збільшення обсягів діяльності та формування доходів. З іншого боку, спостерігається значне скорочення операційного, чистого прибутку та прибутку до оподаткування даного сучасного підприємства, що вказує на зростання витрат і погіршення загальної ефективності управління фінансовими ресурсами.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»

3.1 Пропозиції щодо формування стратегії управління фінансовою діяльністю підприємства

Визначальним чинником формування пропонованої стратегії управління фінансовою діяльністю компанії «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є врахування цілого ряду чітких аспектів задля успішної реалізації попередньо сформованої її фінансової політики даної, котра повинна бути направлена на перспективність забезпечення найбільш ефективного функціонування ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

У сучасних умовах під час формування фінансової політики та стратегічних орієнтирів необхідно брати до уваги глобальні виклики діяльності підприємств у сфері цифрової трансформації та розвитку мережових взаємозв'язків. Це супроводжується зміною виробничих систем і ланцюгів створення доданої вартості, які стають ключовим фінансово-технологічним чинником економічного розвитку та зростання компаній [75].

Обрання найбільш доцільної концепції управління фінансовою політикою ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» ґрунтується на ухваленні комплексу управлінських рішень, пов'язаних зі стратегічними напрямками фінансово-господарської діяльності підприємства. Це стосується визначення ефективних інвестиційних векторів, раціонального використання фінансових ресурсів компанії, а також формування й застосування найбільш результативних інструментів на основі сучасного практичного досвіду для досягнення прогнозованих довгострокових і поточних цілей розвитку. Такий підхід до стратегічного управління бізнесом передбачає підтримання фінансової стійкості, забезпечення стабільності діяльності та високого рівня економічної безпеки відповідно до принципів сталого розвитку.

Конкретними завданнями пропонованої фінансової стратегії ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» мають бути подані на рисунку нижче.

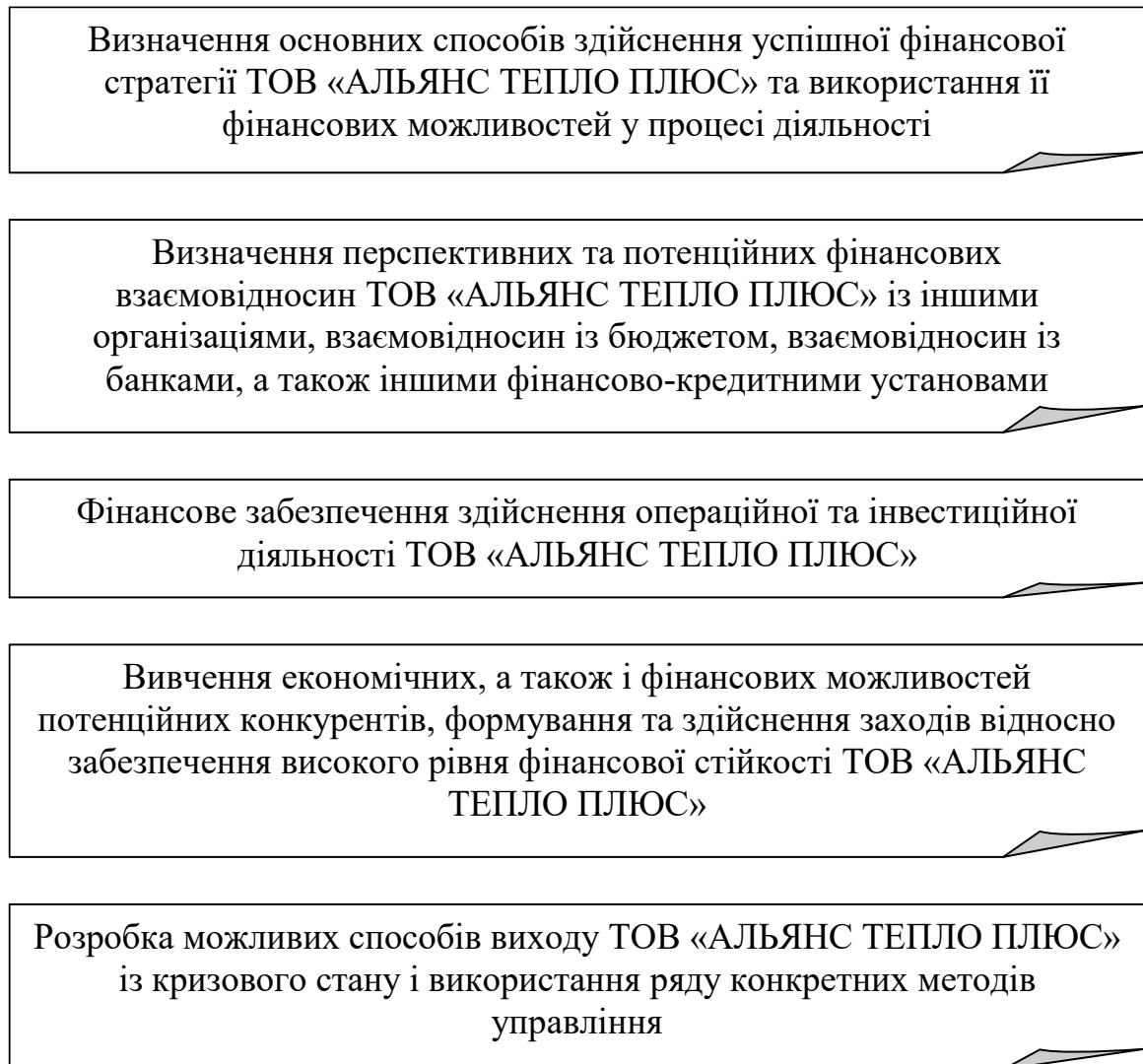

Рис. 3.1 – Основні завдання фінансової стратегії ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»

Джерело: побудовано на основі [48, с. 86]

Ключовими завданнями розроблення та подальшого впровадження системи управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» виступають досягнення стратегічних і поточних цілей підприємства шляхом застосування ринкових інструментів для залучення фінансових ресурсів, оптимізації структури капіталу та підтримання належного рівня фінансової стабільності.

Важливими напрямками також є забезпечення зростання прибутковості та підвищення ринкової вартості даного сучасного підприємства. Особливе значення при цьому має гарантування прозорості інформації щодо фінансово-економічного стану даного сучасного підприємства як для власників бізнесу, так і для потенційних інвесторів.

Під час формування стратегії управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» доцільно враховувати сукупність внутрішніх і зовнішніх чинників, які наведено на рисунку нижче.

Внутрішні чинники	
Конкурентноспроможність підприємства та рівень якості продукції	
Фінансова стратегія, політика і тактика: дієвість і відповідність сучасним вимогам цифровізації та інноваційності	
Накопичені внутрішні ресурси для інвестування: чистий і нерозподілений прибуток	
Динаміка рівня рентабельності продукції за чистим прибутком і повною собівартістю	
Стан активів підприємства, коефіцієнт зносу	
Цінності компанії і корпоративної культури	
Соціальні імперативи життєдіяльності персоналу	
Зовнішні чинники	
Політична стабільність	
Рівень інфляції	
Фінансово-економічна стабільність національно економічного комплексу	
Екологічна безпека і стан довкілля за оцінюванням впливу сукупних чинників на довкілля	
Ступінь невизначеності зовнішнього середовища	
Розвиненість фінансових ринків	
Платеспроможність і попит населення	

Рис. 3.2 – Чинники впливу на формування ефективної стратегії фінансової діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»

Джерело: [75]

Стратегія управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» полягає у визначенні довгострокових цілей фінансового розвитку даного сучасного підприємства, а також у виборі найбільш доцільних способів і напрямів їх досягнення.

Процес розроблення фінансової стратегії даного сучасного підприємства охоплює кілька послідовних етапів, серед яких:

- встановлення періоду реалізації стратегії ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»;
- аналіз чинників зовнішнього фінансового середовища даного сучасного підприємства;
- визначення стратегічних цілей фінансової діяльності даного сучасного підприємства;
- формування фінансової політики даного сучасного підприємства;
- розроблення комплексу заходів для забезпечення результативного впровадження фінансової стратегії даного сучасного підприємства;
- оцінювання та дослідження сформованої фінансової стратегії ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» та ін.

Результативність реалізації фінансової стратегії даного сучасного підприємства може бути забезпечена завдяки:

- відповідності сформованої фінансової стратегії загальним цілям розвитку даного сучасного підприємства, а також узгодженості її напрямів і етапів реалізації;
- адаптації фінансової стратегії до змін зовнішнього економічного середовища;
- ефективному формуванню власних і залучених фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення діяльності та розвитку ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» тощо [48, с. 87].

Стратегія управління фінансовою діяльністю даного сучасного підприємства ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» структурно повинна складатися із цілого ряду чітко сформованих елементів, котрі представлено на рисунку нижче.

Розроблення ефективної стратегії управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» створює для керівництва даного сучасного підприємства можливості щодо вирішення важливих управлінських завдань, серед яких:

- забезпечення раціонального формування, розподілу та

результативного використання фінансових ресурсів даного сучасного підприємства;

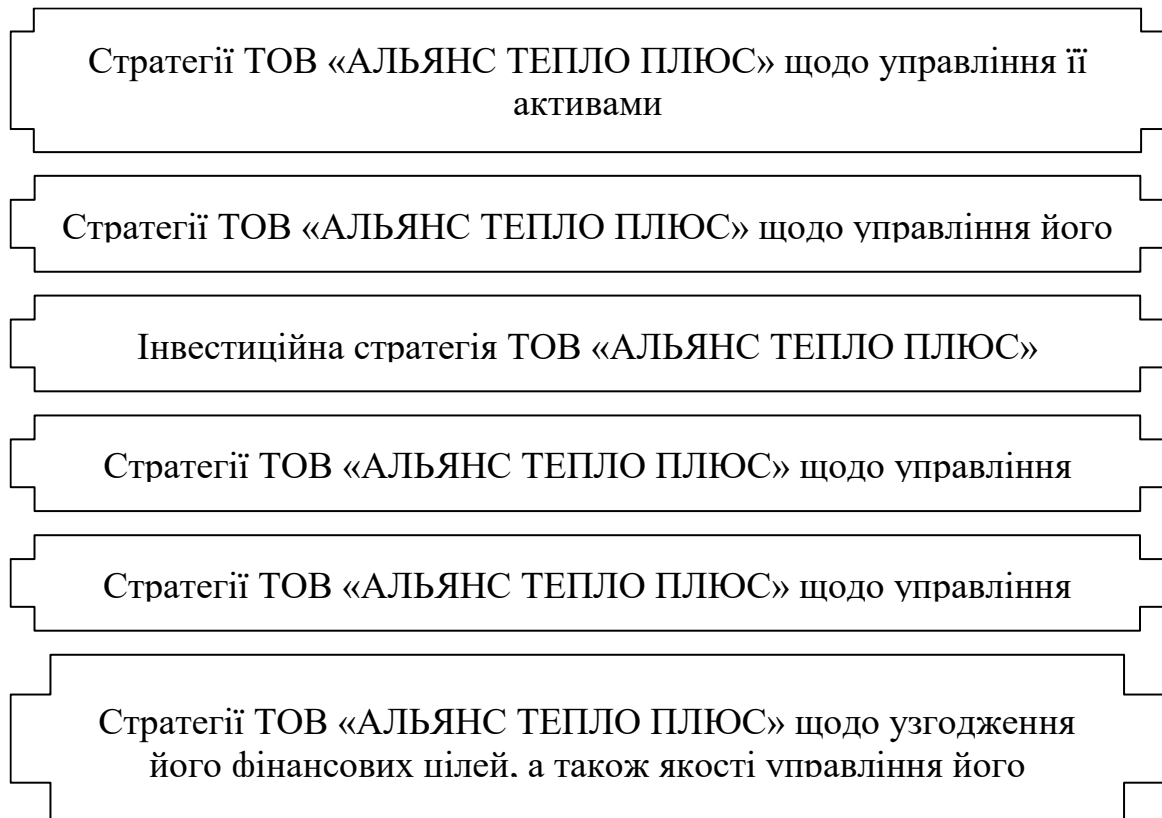

Рис. 3.3 – Основні елементи стратегії фінансової діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»

Джерело: побудовано на основі [66, с. 344]

- проведення оцінювання фінансового стану даного сучасного підприємства шляхом аналізу ключових показників діяльності, зокрема фінансової стійкості та рентабельності, а також визначення напрямів удосконалення фінансової стратегії через оптимізацію структури капіталу й ефективний розподіл прибутку;

- дослідження внутрішнього та зовнішнього фінансового середовища даного сучасного підприємства для своєчасного виявлення можливих ризиків, загроз і застосування заходів щодо їх зниження або усунення;

- визначення перспективних напрямів інвестиційної діяльності даного сучасного підприємства на основі аналізу фінансового ринку;

- розроблення фінансових планів на короткостроковий, середньостроковий і довгостроковий періоди з урахуванням цілей створення та розвитку ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»;

- створення резервних фінансових фондів для мінімізації наслідків можливих негативних змін у внутрішньому й зовнішньому середовищі даного сучасного підприємства в майбутньому [45].

Фінансова стратегія ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» відповідно до його стратегічних цілей даного сучасного підприємства забезпечує виконання низки функцій, зокрема:

- ідентифікацію основних загроз з боку конкурентного середовища, вибір пріоритетних напрямів фінансової діяльності даного сучасного підприємства та застосування інструментів для досягнення конкурентних переваг;

- формування та накопичення стратегічних резервів даного сучасного підприємства;

- ранжування цілей і поетапне досягнення ключових завдань розвитку даного сучасного підприємства;

- узгодження фінансових рішень із поточним економічним станом і ресурсними можливостями даного сучасного підприємства;

- ефективне формування та використання наявних фінансових ресурсів даного сучасного підприємства;

- визначення перспективних напрямів інвестування та концентрацію фінансових ресурсів на найбільш ефективних з них.

Основні етапи розроблення та реалізації стратегії управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» наведено на рисунку нижче.

Стратегія управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» передбачає визначення довгострокових цілей фінансового розвитку даного сучасного підприємства та обґрунтований вибір найбільш ефективних шляхів і механізмів їх досягнення. Вона виступає ключовим інструментом

формування фінансової політики, що дозволяє забезпечувати узгодженість між поточними управлінськими рішеннями та стратегічними орієнтирами розвитку даного сучасного підприємства.

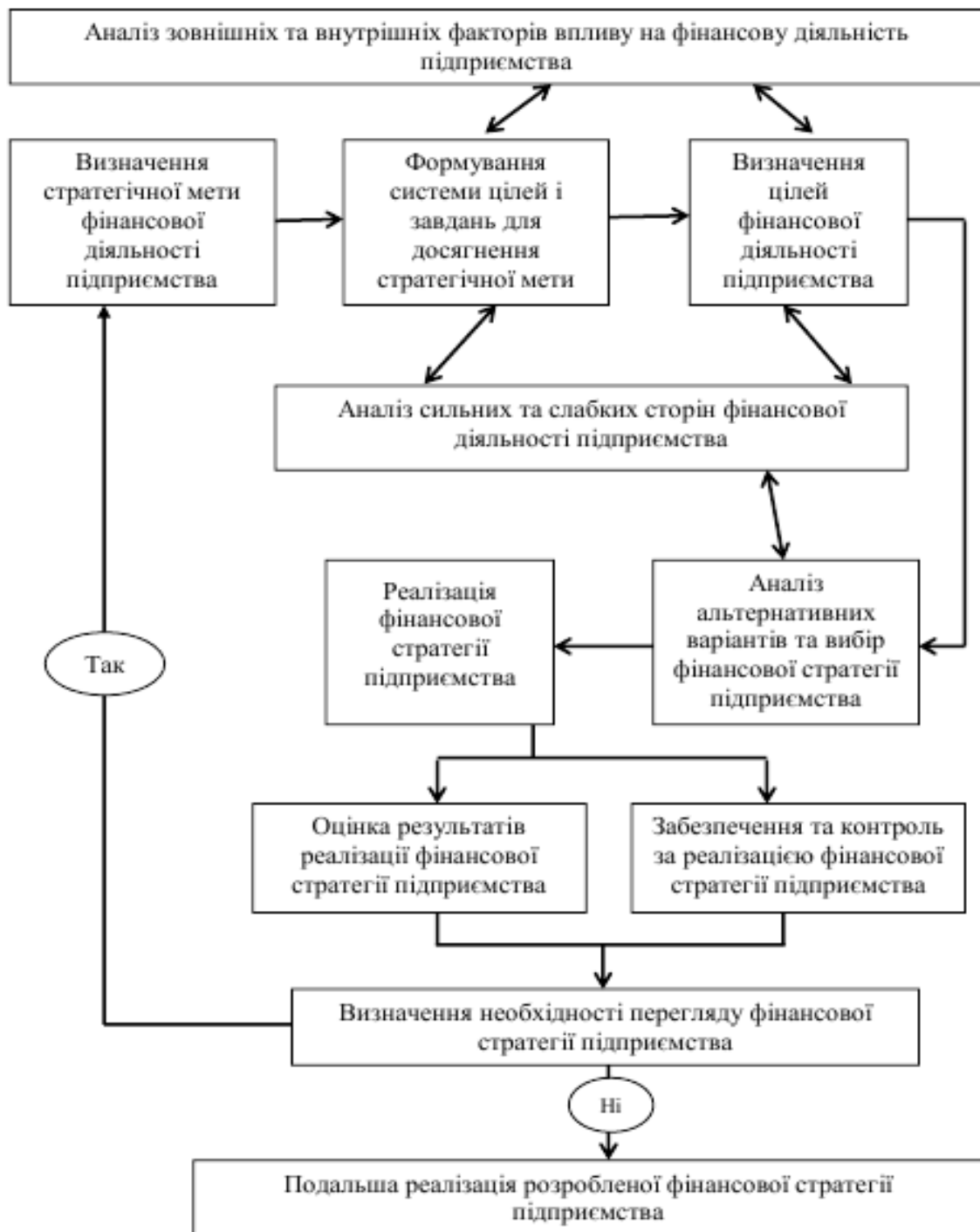

Рис. 3.4 – Пропоновані етапи формування і впровадження стратегії фінансової діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»

Джерело: [44, с. 103]

При цьому основні цілі фінансової стратегії мають бути повністю підпорядковані загальній стратегії економічного розвитку підприємства та спрямовуватися на стабільне зростання прибутковості, підвищення ефективності використання ресурсів і збільшення ринкової вартості ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Фінансова стратегія даного сучасного підприємства також орієнтована на забезпечення збалансованості між джерелами формування фінансових ресурсів і напрямками їх використання, що дозволяє підтримувати необхідний рівень фінансової стійкості та платоспроможності. Важливим аспектом є формування системи довгострокового фінансового планування, яка враховує можливі ризики, зміни ринкової кон'юнктури та вплив факторів зовнішнього середовища. Завдяки цьому дане підприємство отримує можливість більш ефективно адаптуватися до змін економічних умов і мінімізувати потенційні фінансові втрати.

Фінансова стратегія ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є важливою складовою системи стратегічного планування та управління загальною діяльністю даного сучасного підприємства. У структурі функціональних стратегій вона займає особливе місце, оскільки забезпечує взаємозв'язок між оперативними фінансовими рішеннями та довгостроковими цілями розвитку компанії. Будучи інтегрованою в загальну стратегію підприємства, фінансова стратегія виступає ефективним інструментом забезпечення стабільного економічного зростання, підвищення інвестиційної привабливості та формування стійких конкурентних переваг.

Крім того, фінансова стратегія виконує координаційну функцію, забезпечуючи узгодження інтересів власників, менеджменту та потенційних інвесторів. Вона сприяє підвищенню прозорості фінансової діяльності даного сучасного підприємства, що є важливим фактором формування довіри до підприємства з боку зовнішніх стейкхолдерів.

Отже, забезпечення сталого розвитку ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» потребує тісної інтеграції фінансової стратегії із загальною стратегією

розвитку даного сучасного підприємства. Під сталим розвитком у даному контексті слід розуміти комплекс поступових кількісних і якісних змін, що сприяють нарощуванню стратегічного потенціалу підприємства, зміцненню існуючих та формуванню нових конкурентних переваг. Такий розвиток досягається шляхом ефективного використання внутрішніх ресурсів і врахування впливу як внутрішніх, так і зовнішніх факторів середовища функціонування даного сучасного підприємства.

Фінансова стратегія організації є одним із ключових видів функціональних стратегій, що забезпечує практичну реалізацію корпоративної та конкурентної стратегії підприємства в напрямі розвитку його фінансової діяльності та системи фінансових відносин. Вона формує основу довгострокового фінансового управління, оскільки передбачає визначення стратегічних фінансових цілей, а також обґрунтований вибір найбільш ефективних інструментів і механізмів їх досягнення [47].

Оцінка ефективності реалізації сформованої стратегії управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є важливим аналітичним інструментом, що дає змогу визначити, наскільки система управління підприємством відповідає рівню досягнення стратегічних цілей, насамперед щодо зміцнення фінансових позицій та поступового зростання ринкової вартості компанії. Така оцінка дозволяє не лише фіксувати результати діяльності, а й своєчасно виявляти відхилення від запланованих орієнтирів та коригувати управлінські рішення.

На сучасному етапі розвитку серед основних показників, що характеризують ефективність реалізації фінансової стратегії ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», найбільш широко застосовуються показники прибутковості та рентабельності діяльності підприємства. Вони дозволяють оцінити здатність компанії генерувати прибуток, ефективність використання ресурсів, а також загальний рівень результативності господарської діяльності.

Для забезпечення дієвого впровадження фінансової стратегії

необхідним є постійний контроль її виконання та систематична оцінка досягнутих результатів. З цією метою доцільно використовувати збалансовану систему показників, яка є сучасним інструментом стратегічного управління та дозволяє поєднувати фінансові й нефінансові індикатори в єдину систему оцінювання. Такий підхід забезпечує більш комплексне бачення ефективності діяльності підприємства та сприяє підвищенню якості управлінських рішень.

Застосування збалансованої системи показників дає можливість забезпечити інтеграцію стратегічної інформації на всіх рівнях управління, що, у свою чергу, підвищує прозорість процесу реалізації фінансової стратегії та сприяє її узгодженості з загальною стратегією розвитку підприємства.

Найбільш об'єктивним та системним критерієм ефективності реалізації фінансової стратегії ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» виступає стабільне та поступове зростання ринкової вартості компанії. Саме цей показник узагальнює результати всієї фінансово-господарської діяльності підприємства та відображає рівень його конкурентоспроможності й інвестиційної привабливості.

Таким чином, стратегія управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» повинна мати чітко виражену управлінську орієнтацію, тобто бути спрямованою на досягнення головної мети розвитку підприємства — забезпечення стабільного зростання його ринкової вартості, фінансової стійкості та довгострокової ефективності діяльності.

Завдання, пов'язані зі стратегією управління фінансами ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», суттєво визначають формування загального стратегічного курсу розвитку підприємства. Це пояснюється тим, що коливання умов на вітчизняному ринку зумовлюють необхідність коригування насамперед фінансової стратегії, а вже згодом — і комплексної стратегії розвитку компанії, що відображає механізм зворотного впливу [20].

Змінність умов зовнішнього середовища ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО

ПЛЮС» зумовлює відповідні трансформації внутрішніх процесів підприємства, що безпосередньо впливає на ефективність функціонування сформованої системи фінансового управління. У таких умовах фінансовий механізм даного сучасного підприємства має постійно адаптуватися до нових викликів ринку, конкурентного середовища та змін у законодавчому регулюванні. У результаті здійснення фінансово-господарської діяльності виникає необхідність регулярного перегляду ключових параметрів стратегічних напрямів фінансового розвитку даного сучасного підприємства, їх уточнення та приведення у відповідність до поточних і прогнозованих умов діяльності.

Зокрема, це стосується таких взаємопов'язаних стратегічних складових:

- стратегічного забезпечення необхідними фінансовими ресурсами для діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»;
- інвестиційного напрямку розвитку ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», що визначає пріоритети вкладення капіталу;
- системи підтримання та посилення фінансової безпеки даного сучасного підприємства з метою мінімізації ризиків;
- структурної політики формування капіталу ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», яка впливає на співвідношення власних і позикових ресурсів;
- податкового планування даного сучасного підприємства, спрямованого на оптимізацію податкового навантаження;
- кредитної політики даного сучасного підприємства, що визначає умови залучення та використання позикових коштів тощо.

Усі зазначені напрями виступають базовими та взаємопов'язаними компонентами загальної системи стратегічного управління фінансами ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», формуючи цілісну фінансову архітектуру даного сучасного підприємства. Центральне місце серед них посідає стратегія формування джерел фінансування, яка визначає оптимальні обсяги, структуру та якісні характеристики фінансових ресурсів, необхідних для

забезпечення стабільного функціонування активів підприємства та реалізації його довгострокових стратегічних цілей розвитку.

3.2 Шляхи покращення фінансових показників діяльності підприємства

Основною умовою збереження конкурентоспроможності та подальшого функціонування ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» на ринку є здатність даного сучасного підприємства оперативно реагувати на зміни як зовнішнього, так і внутрішнього середовища. У сучасних умовах господарювання саме швидкість адаптації визначає рівень стійкості даного сучасного підприємства, її можливості розвитку та ефективність використання наявних ресурсів. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває формування дієвого та гнучкого механізму управління фінансово-господарською діяльністю, який базується на системі взаємопов'язаних показників, що характеризують ключові аспекти функціонування даного сучасного підприємства та дозволяють своєчасно виявляти відхилення і приймати управлінські рішення.

Як відомо, одним із базових принципів ефективного функціонування будь-якого сучасного підприємства, включно з ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», є забезпечення його стабільної, безперервної та прибуткової діяльності. Це передбачає своєчасне та повне виконання всіх фінансових і господарських зобов'язань підприємства перед різними групами стейкхолдерів, зокрема контрагентами, власниками капіталу, найманими працівниками, а також державними органами. Дотримання цього принципу формує основу довіри до компанії та її фінансової надійності.

Покращення фінансових результатів діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» безпосередньо сприяє зміцненню всіх ключових складових економічної безпеки даного сучасного підприємства. Йдеться не лише про фінансову безпеку, а й про посилення інтелектуально-кадрового потенціалу,

маркетингових позицій, техніко-технологічного рівня, логістичної ефективності, інституційно-правової стійкості та інформаційної захищеності. Таким чином, позитивна динаміка фінансових результатів має комплексний вплив на загальний рівень розвитку даного сучасного підприємства.

Досягнення покращення фінансових результатів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» можливе насамперед за рахунок збільшення обсягів доходів даного сучасного підприємства, а також завдяки раціональному зниженню та оптимізації витрат. При цьому важливим є не просте скорочення витрат, а саме їх структурне вдосконалення з урахуванням пріоритетів розвитку та збереження якості бізнес-процесів.

Щодо напрямів нарощення доходів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», то в цьому контексті доцільно розглядати як внутрішні резерви даного сучасного підприємства, так і зовнішні можливості ринкового середовища. Виявлення таких джерел потребує комплексного аналізу діяльності даного сучасного підприємства, її ринкових позицій та потенціалу розширення клієнтської бази, а також підвищення ефективності використання наявних ресурсів.

З метою планування та прогнозування оптимальних обсягів і структури доходів ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» доцільно застосовувати низку аналітичних методик, зокрема:

- методику визначення точки беззбитковості діяльності даного сучасного підприємства;
- методику розрахунку мінімально необхідного рівня рентабельності даного сучасного підприємства;
- методику оцінювання ресурсозабезпеченого прибутку даного сучасного підприємства.

Оптимізація рівня витрат ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Задля досягнення задачі відносно здійснення оптимізації витрат ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» необхідно реалізувати конкретні заходи, подані на рисунку нижче.

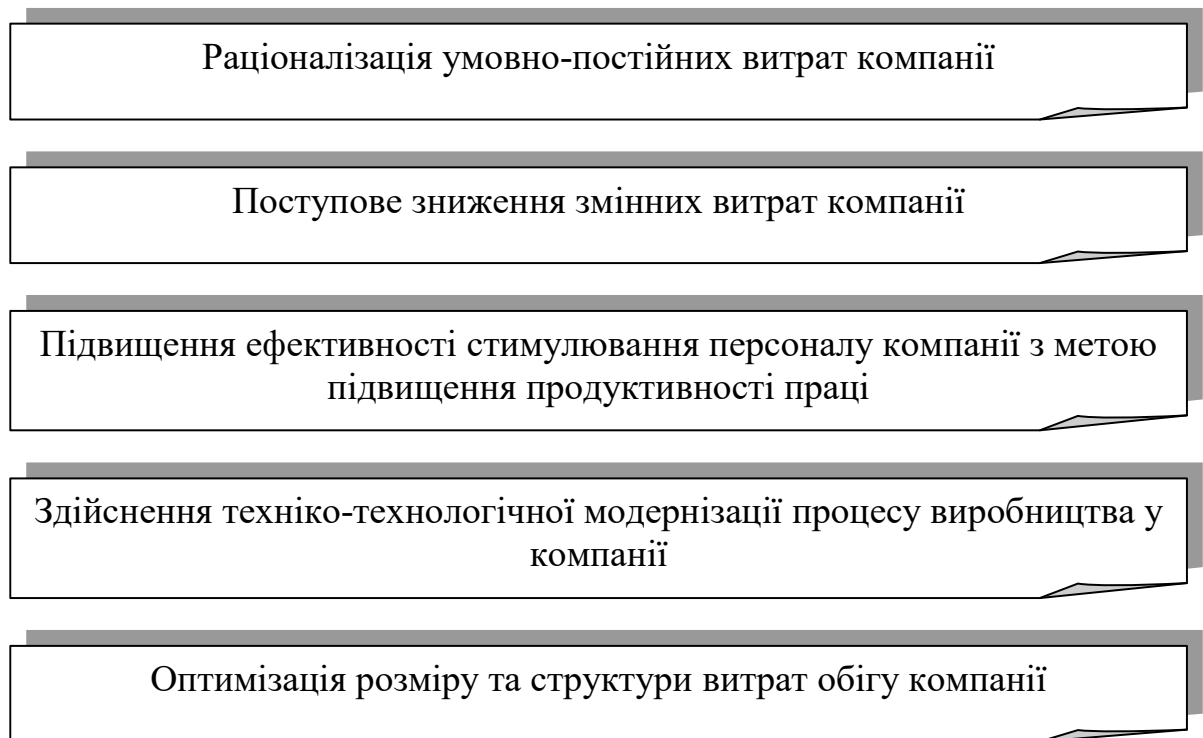

Рис. 3.5 – Пропоновані заходи відносно оптимізації витрат ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»

Джерело: розробка автора

Впровадження процесу планування фінансової діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Залежно від етапу життєвого циклу організації, а також від стану ринкової кон'юнктури, в якій вона здійснює свою діяльність, цільові орієнтири підприємства можуть суттєво змінюватися. Вплив мають і внутрішні фактори розвитку, і зовнішні умови господарювання, що формують загальний рівень стабільності та перспективності функціонування компанії. У різних ситуаціях пріоритети можуть коливатися від необхідності запобігання фінансовій неспроможності та мінімізації ризику банкрутства до орієнтації на стабільне зростання, розширення масштабів діяльності та освоєння нових ринкових сегментів.

У зв'язку з цим процес фінансового планування має бути чітко орієнтований на конкретні стратегічні цілі, визначені керівництвом

організації на перспективний період. Такий підхід передбачає узгодження фінансових рішень із загальною стратегією розвитку підприємства, врахування потенційних ризиків та можливостей, а також формування системи пріоритетів, що забезпечують досягнення запланованих результатів у довгостроковій перспективі [50, с.3].

Перелік ключових завдань фінансового планування діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», реалізація яких забезпечує досягнення головної мети його функціонування, охоплює широкий комплекс взаємопов'язаних напрямів управлінського та аналітичного характеру:

- забезпечення чіткої узгодженості між стратегічно визначеними цілями розвитку підприємства та його реальними фінансовими можливостями, включно з оцінкою ресурсного потенціалу, прогнозуванням грошових потоків і врахуванням обмежень зовнішнього середовища щодо досягнення запланованих результатів;

- гарантування безперервності та стабільності відтворювального процесу шляхом своєчасного формування, залучення та раціонального використання необхідних джерел фінансування, а також забезпечення їх ефективного розподілу між операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»;

- забезпечення своєчасного, повного та безумовного виконання фінансових зобов'язань підприємства перед державним бюджетом, позабюджетними фондами, банківськими установами, інвесторами та іншими кредиторами, що є основою підтримання ділової репутації та фінансової надійності компанії;

- системне виявлення прихованих, резервних і потенційних внутрішніх можливостей підприємства, а також мобілізація наявних матеріальних, фінансових і трудових ресурсів з метою підвищення ефективності їх використання та забезпечення зростання фінансових результатів діяльності;

- здійснення комплексної оптимізації податкового навантаження на ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» із урахуванням вимог чинного

законодавства, змін податкового середовища та внутрішніх фінансових можливостей підприємства, що дозволяє підвищити чистий фінансовий результат;

– визначення оптимального обсягу, структури та вартості капіталу підприємства у плановому періоді з урахуванням співвідношення власних і позикових джерел фінансування, рівня фінансового ризику та потреб у фінансових ресурсах для реалізації стратегічних цілей розвитку;

– здійснення постійного моніторингу, аналізу та контролю фінансового стану ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», включаючи оцінку ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та ділової активності, а також забезпечення підтримання належного рівня платоспроможності та фінансової рівноваги у довгостроковій перспективі.

У процесі здійснення планування фінансової діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» мають використовуватися конкретні методи планування, що характеризуються поданими на рисунку нижче кваліфікаційним ознакам.

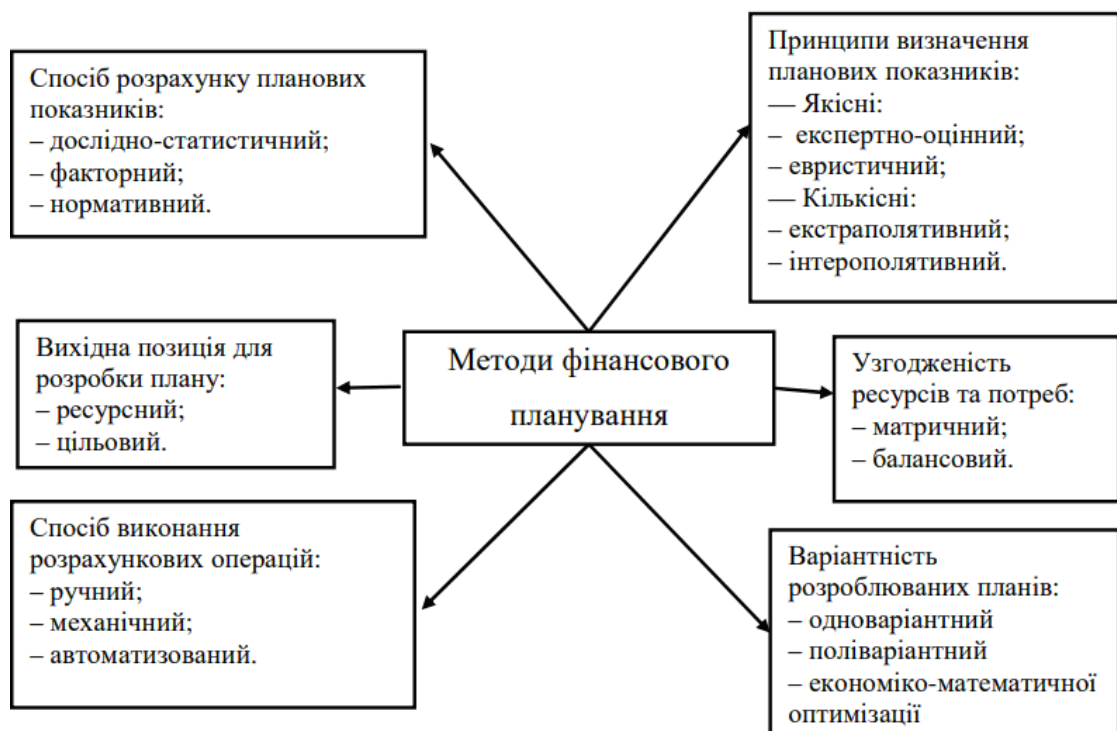

Рис. 3.6 – Основні методи здійснення фінансового планування

Джерело: [54]

Забезпечення мінімізації потенційних фінансових ризиків для ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Механізм управління фінансовими ризиками у сучасній компанії насамперед базується на ідентифікації та оцінюванні чинників ризику, визначенні рівня їхнього впливу, а також подальшій розробці комплексу організаційно-економічних заходів, спрямованих на зниження ймовірності виникнення втрат і мінімізацію їхніх негативних наслідків. У практиці фінансового менеджменту особливо важливу роль відіграють внутрішні інструменти нейтралізації ризиків, які включають сукупність методів, прийомів і управлінських рішень, що застосовуються безпосередньо в межах підприємства та дозволяють зменшити рівень невизначеності у фінансовій діяльності.

До таких механізмів належать, зокрема, диверсифікація напрямів діяльності, формування резервних фондів, страхування ризиків, хеджування фінансових операцій, а також посилення контролю за рухом грошових потоків і платіжною дисципліною. Всі ці заходи спрямовані на підвищення фінансової стійкості та забезпечення здатності підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Під час аналізу фінансових ризиків у ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» доцільно застосовувати низку припущень, які дозволяють спростити оцінку та підвищити її обґрунтованість:

- втрати ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС», що виникають унаслідок дії фінансових ризиків, розглядаються як такі, що є взаємно незалежними за окремими видами діяльності;
- збитки, які формуються за одним напрямом діяльності підприємства, не обов'язково спричиняють автоматичне зростання ризиків або втрат за іншими напрямами, за винятком випадків виникнення форс-мажорних обставин або системних кризових явищ;
- граничний рівень можливих фінансових втрат не повинен перевищувати наявні фінансові можливості ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»,

що забезпечує збереження його платоспроможності та фінансової стабільності.

Фінансові ризики, як відомо, можуть оцінюватися за допомогою кількох основних підходів, кожен із яких має власну аналітичну специфіку та сферу застосування:

- оцінювання на основі використання системи фундаментальних фінансово-економічних показників, які характеризують стан підприємства, його прибутковість, ліквідність і стійкість;
- оцінювання шляхом порівняльного аналізу макроекономічних індикаторів та фінансових мультиплікаторів, що дозволяє визначити відносний рівень ризику в межах галузі або ринку;
- оцінювання з використанням ринкових показників інвестиційної привабливості окремих секторів економіки, включно з аналізом вільних грошових потоків, дивідендної дохідності, а також технічних індикаторів ринкової динаміки [26, с. 142].

Завданням керівництва ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є зменшення рівня ймовірних фінансових ризиків. Для цього, як правило, застосовується низка підходів, зокрема:

- диверсифікація виробничої діяльності;
- страхування ризиків;
- встановлення лімітів;
- формування резервів коштів для покриття можливих непередбачених витрат;
- розподіл ризиків між учасниками господарських процесів даного сучасного підприємства;
- підвищення рівня інформаційного забезпечення щодо майбутніх управлінських рішень і можливих результатів.

Управління фінансовими ризиками в умовах сучасної діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» шляхом їх мінімізації передбачає розробку та впровадження обґрунтованих управлінських фінансових рішень,

спрямованих на зниження або повне усунення потенційних негативних наслідків для діяльності даного сучасного підприємства.

Управління наявною дебіторською заборгованістю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Управління дебіторською заборгованістю доцільно розглядати як складову загальної системи управління оборотними активами, а також як елемент маркетингової політики ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС». Такий підхід орієнтований на розширення обсягів реалізації продукції підприємства та водночас передбачає підтримання оптимального рівня дебіторської заборгованості, її контроль і забезпечення своєчасного та повного погашення зобов'язань контрагентами.

Формування ефективної системи управління дебіторською заборгованістю сучасного підприємства включає низку взаємопов'язаних організаційних та аналітичних заходів:

- створення спеціалізованої комісії або відповідального підрозділу, що здійснює координацію процесів управління дебіторською заборгованістю;
- регулярне та безперервне здійснення моніторингу стану дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства з метою підтримання фінансової рівноваги;
- проведення систематичного аналізу динаміки дебіторської заборгованості за попередні періоди для виявлення тенденцій і проблемних зон;
- розробка комплексного плану управління дебіторською заборгованістю з урахуванням фінансової стратегії підприємства;
- визначення гранично допустимого обсягу портфеля дебіторської заборгованості на основі прогнозування майбутніх обсягів реалізації продукції;
- формування та впровадження ефективної кредитної політики, включаючи диференціацію умов надання товарного кредиту залежно від рівня платоспроможності та надійності покупців;

- вибір і застосування найбільш ефективних форм розрахунків за товарними операціями, що дозволяють мінімізувати ризики неплатежів;
- створення та функціонування дієвої системи внутрішнього контролю за рухом дебіторської заборгованості та своєчасністю її погашення

Основні етапи формування найбільш ефективного процесу управління дебіторською заборгованістю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» подані на рисунку нижче.

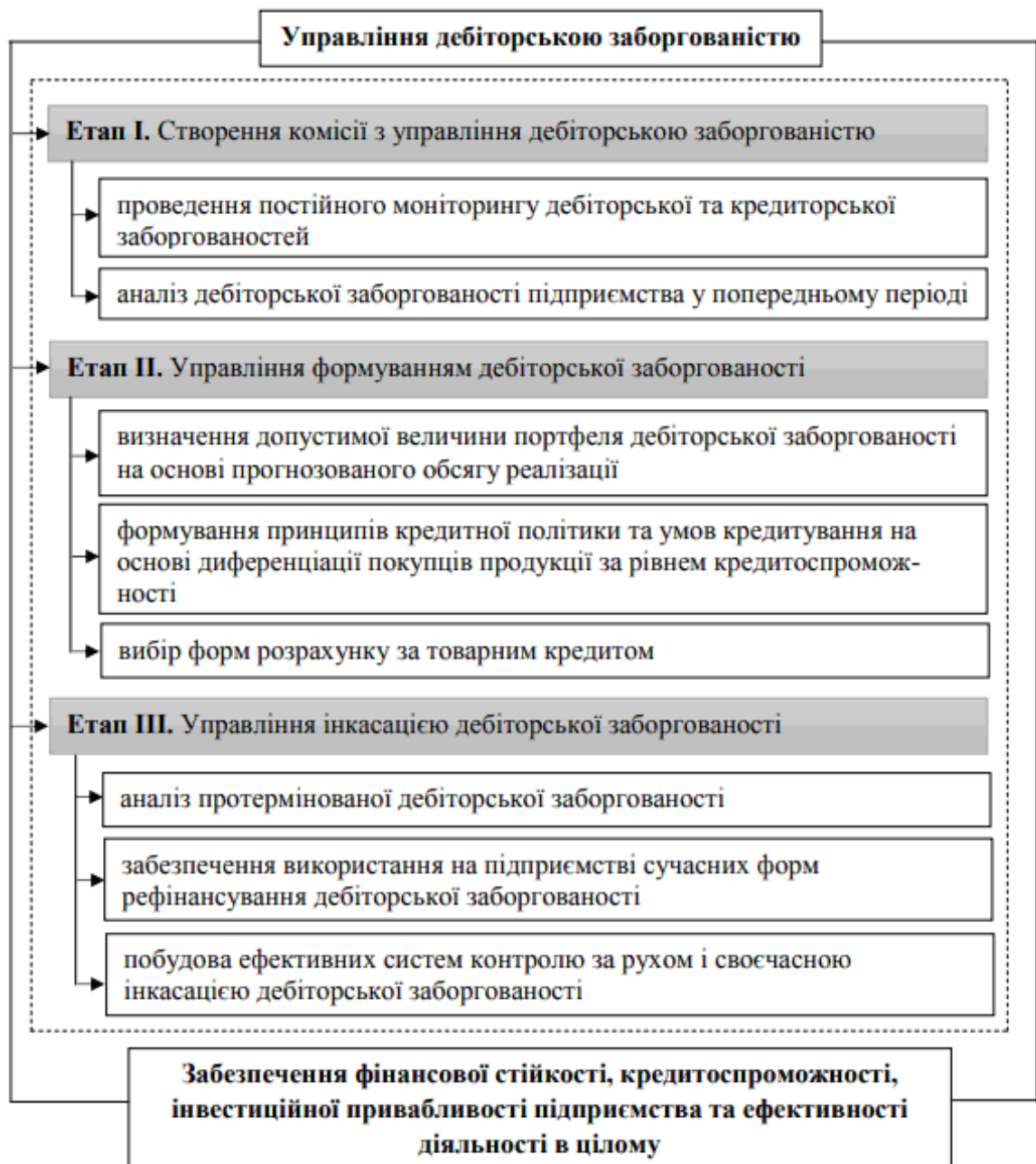

Рис. 3.7 – Основні етапи процесу управління дебіторською заборгованістю, наявною у ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»

Наслідком впровадження ефективної системи управління дебіторською заборгованістю у ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» повинно стати досягнення таких результатів:

- забезпечення безперервності операційної діяльності підприємства та стабільності його фінансових потоків;
- скорочення обсягів надлишкових поточних активів, що, у свою чергу, сприятиме зменшенню витрат на їх утримання та фінансування;
- прискорення оборотності оборотного капіталу та підвищення ефективності використання ресурсів компанії;
- збільшення рівня прибутковості діяльності підприємства при одночасному збереженні достатнього рівня ліквідності;
- посилення фінансової стійкості та підвищення загального рівня фінансової безпеки ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» [49].

Забезпечення високого рівня ефективності збутової діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Зважаючи на сучасні тенденції нестабільності зовнішнього бізнес-середовища, збутову діяльність ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» доцільно спрямовувати на досягнення таких стратегічних орієнтирів:

- отримання максимально можливого рівня прибутковості підприємства у поточному фінансовому періоді;
- формування передумов і гарантій стабільного отримання прибутку в довгостроковій перспективі;
- максимально повне задоволення попиту платоспроможних споживачів на продукцію компанії;
- забезпечення довготривалої ринкової стійкості та зміцнення позицій ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» у конкурентному середовищі;
- підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства шляхом покращення її якості, цінових параметрів та сервісного супроводу;
- формування та підтримання позитивного іміджу компанії на ринку;
- досягнення високого рівня суспільного визнання та репутаційної

стійкості ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Формування ефективних прямих і непрямих комунікацій між ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» та цільовою аудиторією має виступати ключовою метою політики просування продукції. Це передбачає використання сучасних маркетингових інструментів, цифрових каналів комунікації, рекламних кампаній та системи зворотного зв'язку, що дозволяє підвищити впізнаваність бренду, зміцнити довіру споживачів і забезпечити довгострокову ринкову присутність підприємства.

3.3 Економічна ефективність запропонованих напрямків

З метою виявлення економічного ефекту від впровадження розроблених напрямків удосконалення системи управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» варто розрахувати прогнозне значення ряду основних фінансових показників для даного підприємства. Методом експертних оцінок було встановлено, що впровадження вище описаних напрямків удосконалення системи управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» дасть можливість збільшити чистий дохід даного сучасного підприємства у першому прогнозному році на 15%, у другому на 18% і у третьому на 23%. При цьому запропоновані напрямки удосконалення системи управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» дадуть можливість зменшити собівартість наданих послуг на 5% у першому прогнозному році, на 7% у другому та на 11% у третьому.

Тоді розрахуємо прогнозні значення чистого доходу даного сучасного підприємства у 2027-2029 роках:

- у кінці 2027 року: $83980,0 \text{ тис. грн.} * 115\% = 96577,00 \text{ тис. грн.};$
- у кінці 2028 року: $96577,00 \text{ тис. грн.} * 118\% = 113960,86 \text{ тис. грн.};$
- у кінці 2029 року: $113960,86 \text{ тис. грн.} * 118\% = 140171,85 \text{ тис. грн..}$

Прогноз собівартості наданих ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» власним клієнтам послуг буде наступним:

- у кінці 2027 року: 71707,00 тис. грн. * 95% = 68121,65 тис. грн.;
- у кінці 2028 року: 68121,65 тис. грн. * 93% = 63353,13 тис. грн.;
- у кінці 2029 року: 63353,13 тис. грн. * 89% = 56384,28 тис. грн..

За таких умов, валовий прибуток ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» у наступних трьох роках становитиме:

- у кінці 2027 року: 96577,00 тис. грн. - 68121,65 тис. грн. = 28455,35 тис. грн.;
- у кінці 2028 року: 113960,86 тис. грн. - 63353,13 тис. грн. = 50607,73 тис. грн.;
- у кінці 2029 року: 140171,85 тис. грн. - 56384,28 тис. грн. = 50607,73 тис. грн.

Чистий прибуток даного сучасного підприємства після впровадження напрямків удосконалення системи управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» становитиме:

- у кінці 2027 року: 374,22 тис. грн.;
- у кінці 2028 року: 665,55 тис. грн.;
- у кінці 2029 року: 1101,88 тис. грн.

За зазначених умов та при незмінній чисельності працівників даного сучасного підприємства продуктивність праці становитиме:

- у кінці 2027 року: 96577,00 тис. грн. / 37 осіб = 2610,18 тис. грн. на 1 особу;
- у кінці 2028 року: 113960,86 тис. грн. / 37 осіб = 3080,02 тис. грн. на 1 особу;
- у кінці 2029 року: 140171,85 тис. грн. / 37 осіб = 3788,42 тис. грн. на 1 особу.

Розраховані прогнозні фінансові показники діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» на наступні три роки, з урахуванням впровадження розроблених напрямків удосконалення системи управління фінансовою

діяльністю даного сучасного підприємства, подані у таблиці нижче.

Таблиця 3.1 – Прогноз фінансових показників ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС»

№ з/п	Показники	Значення у			Приріст, %	
		2027 році	2028 році	2029 році	2028 / 2027	2029 / 2028
10.	Чистий дохід сучасного підприємства, у тис. грн.	96577,00	113960,86	140171,85	18,00	23,00
11.	Собівартість послуг сучасного підприємства, у тис. грн.	68121,65	63353,13	56384,28	-7,00	-11,00
	Валовий прибуток сучасного підприємства, у тис. грн.	28455,35	50607,73	83787,57	77,85	65,56
12.	Чистий прибуток сучасного підприємства, тис. грн.	374,22	665,55	1101,88	77,85	65,56
13.	Продуктивність праці, у тис. грн. на 1 особу	2610,18	3080,02	3788,42	18,00	23,00
14.	Середньоспискова чисельність персоналу сучасного підприємства, осіб	37	37	37	0,00	0,00

Прогнозні показники діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» після впровадження напрямків удосконалення системи фінансового управління свідчать про формування позитивної тенденції розвитку підприємства упродовж 2027–2029 років. Аналіз наведених даних дозволяє зробити висновок про підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності компанії, зміцнення її прибутковості та покращення результативності використання ресурсного потенціалу.

Передусім варто відзначити стабільне зростання чистого доходу підприємства. У 2027 році його обсяг становитиме 96 577,00 тис. грн, у 2028 році — 113 960,86 тис. грн, а у 2029 році — вже 140 171,85 тис. грн. Темпи

приросту складатимуть відповідно 18,00 % у 2028 році та 23,00 % у 2029 році. Така динаміка свідчить про прогнозоване розширення масштабів діяльності підприємства, підвищення обсягів реалізації послуг, а також про позитивний вплив запропонованих заходів щодо удосконалення фінансової та збутової політики компанії.

Позитивним аспектом є також поступове скорочення собівартості послуг підприємства. Якщо у 2027 році її величина прогнозується на рівні 68 121,65 тис. грн, то у 2028 році вона зменшиться до 63 353,13 тис. грн, а у 2029 році — до 56 384,28 тис. грн. Від'ємні темпи приросту, які становлять - 7,00 % та -11,00 %, свідчать про підвищення ефективності управління витратами, оптимізацію використання ресурсів та удосконалення внутрішніх бізнес-процесів підприємства.

У результаті одночасного зростання доходів і скорочення витрат спостерігається суттєве збільшення валового прибутку ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС». У 2027 році його обсяг прогнозується на рівні 28 455,35 тис. грн, у 2028 році — 50 607,73 тис. грн, а у 2029 році — 83 787,57 тис. грн. Темпи приросту валового прибутку становлять 77,85 % та 65,56 %, що свідчить про значне підвищення ефективності основної діяльності підприємства та зростання рівня його фінансової результативності.

Аналогічна позитивна тенденція спостерігається і щодо чистого прибутку підприємства. Його обсяг у 2027 році становитиме 374,22 тис. грн, у 2028 році — 665,55 тис. грн, а у 2029 році — 1 101,88 тис. грн. Високі темпи приросту чистого прибутку підтверджують ефективність впроваджених напрямків удосконалення системи фінансової діяльності та свідчать про зміцнення фінансової стійкості підприємства.

Важливим показником ефективності діяльності підприємства є продуктивність праці. Згідно з прогнозом, у 2027 році вона становитиме 2 610,18 тис. грн на одного працівника, у 2028 році — 3 080,02 тис. грн, а у 2029 році — 3 788,42 тис. грн. Зростання цього показника на 18,00 % та 23,00 % свідчить про підвищення ефективності використання трудових ресурсів,

оптимізацію організації праці та покращення результативності діяльності персоналу.

При цьому середньоспискова чисельність працівників підприємства протягом прогнозованого періоду залишатиметься незмінною та становитиме 37 осіб. Це свідчить про те, що збільшення обсягів доходу та прибутку досягається не шляхом розширення штату, а завдяки підвищенню ефективності використання наявних трудових, фінансових і матеріальних ресурсів.

Висновки до третього розділу

Дослідження показало, що стратегія управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» повинна мати чітко виражену управлінську орієнтацію, тобто бути спрямованою на досягнення головної мети розвитку підприємства — забезпечення стабільного зростання його ринкової вартості, фінансової стійкості та довгострокової ефективності діяльності.

Стратегія управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» полягає у визначенні довгострокових цілей фінансового розвитку даного сучасного підприємства, а також у виборі найбільш доцільних способів і напрямів їх досягнення.

Основне завдання стратегії фінансової діяльності полягає у створенні збалансованої та гнучкої системи фінансового забезпечення, яка здатна своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища, підтримувати фінансову стійкість і забезпечувати безперервність операційної та інвестиційної діяльності. У кінцевому підсумку це сприяє ефективній реалізації загальної стратегії розвитку ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» та підвищенню його конкурентоспроможності на ринку.

Просування продукції ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» на ринок є складним, багатокомпонентним і тривалим процесом, який потребує значних фінансових і організаційних ресурсів. У цьому процесі беруть участь

щонайменше дві сторони — безпосередньо підприємство та його цільові споживачі, взаємодія між якими формує основу ринкового обміну.

Прогнозні дані свідчать, що впровадження запропонованих напрямків удосконалення системи фінансової діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» сприятиме підвищенню ефективності функціонування підприємства, зміцненню його фінансової стійкості, зростанню прибутковості та покращенню конкурентних позицій на ринку.

ВИСНОВКИ

У першому розділі було досліджено теоретичні засади управління фінансовою діяльністю підприємства, визначено сутність фінансової діяльності, її основні принципи, завдання, механізми реалізації та особливості формування фінансової стратегії в сучасних умовах господарювання. Проведене теоретичне узагальнення дозволяє зробити висновок, що фінансова діяльність підприємства є однією з ключових складових його загальної системи управління, оскільки саме вона забезпечує формування, розподіл і використання фінансових ресурсів, необхідних для стабільного функціонування та подальшого розвитку суб'єкта господарювання.

Встановлено, що фінансова діяльність сучасного підприємства охоплює комплекс економічних відносин, пов'язаних із формуванням капіталу, організацією грошових потоків, управлінням доходами, витратами, прибутком, інвестиціями та фінансовими ризиками. Її основною метою є забезпечення фінансової стійкості, платоспроможності, рентабельності та зростання ринкової вартості підприємства. При цьому ефективність фінансової діяльності значною мірою залежить від здатності підприємства адаптуватися до змін зовнішнього та внутрішнього середовища, що особливо актуально в умовах економічної нестабільності, інфляційних процесів і воєнних ризиків.

У ході дослідження було визначено, що фінансова діяльність сучасного підприємства тісно пов'язана з операційною та інвестиційною діяльністю, а тому управління фінансами повинно здійснюватися комплексно, із врахуванням усіх напрямів господарської діяльності. Основними завданнями фінансової діяльності є забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами, підтримання належного рівня ліквідності та платоспроможності, виконання фінансових зобов'язань, підвищення прибутковості, а також забезпечення ефективного використання власного й

позикового капіталу.

Дослідження теоретичних аспектів управління фінансовою діяльністю підприємства дало змогу встановити, що система фінансового управління являє собою складний механізм, який включає об'єкти управління, суб'єкти управління, фінансові методи, інструменти, важелі та інформаційне забезпечення. Ефективність управління фінансовою діяльністю значною мірою визначається якістю фінансового планування, організацією контролю, системою аналізу фінансових показників і здатністю підприємства своєчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури.

Важливе значення у системі управління фінансовою діяльністю підприємства належить аналізу фінансового стану, який дозволяє оцінити рівень фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, ділової активності та прибутковості підприємства. Саме результати фінансового аналізу формують інформаційну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на зміцнення фінансової стабільності та підвищення ефективності діяльності підприємства.

У процесі дослідження також було розглянуто сутність фінансової стратегії підприємства як важливого елемента системи стратегічного управління. Встановлено, що фінансова стратегія є довгостроковим напрямом фінансового розвитку підприємства, який визначає цілі фінансової діяльності, механізми формування та використання фінансових ресурсів, а також способи забезпечення фінансової стійкості й мінімізації ризиків. Формування фінансової стратегії повинно здійснюватися відповідно до загальної стратегії розвитку підприємства та враховувати особливості його функціонування, галузеву специфіку, стадію життєвого циклу та вплив зовнішніх факторів.

Особливу увагу було приділено питанням управління капіталом, активами, інвестиційною діяльністю, грошовими потоками та фінансовими ризиками. Визначено, що ефективне управління зазначеними складовими створює передумови для зміцнення фінансової безпеки підприємства,

підвищення його конкурентоспроможності та забезпечення довгострокового економічного розвитку.

Таким чином, проведене теоретичне дослідження підтверджує, що ефективне управління фінансовою діяльністю підприємства є необхідною умовою його стабільного функціонування та розвитку в сучасних умовах господарювання. Рациональна організація фінансового управління, формування ефективної фінансової стратегії та своєчасне реагування на зміни зовнішнього середовища дозволяють підприємству забезпечувати фінансову стійкість, підвищувати результативність діяльності та формувати конкурентні переваги на ринку.

Проведене дослідження ефективності фінансової діяльності ТОВ «АЛЪЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» упродовж 2023–2025 років дозволило комплексно оцінити особливості функціонування підприємства, результати його фінансово-господарської діяльності, а також визначити основні тенденції розвитку, проблеми та перспективи подальшого вдосконалення системи фінансового управління.

У процесі аналізу встановлено, що ТОВ «АЛЪЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є сучасним підприємством, яке функціонує на засадах комерційного розрахунку та здійснює діяльність у сфері надання послуг, пов'язаних із теплопостачанням та інженерними системами. Організаційна структура підприємства має функціональний характер і забезпечує поєднання централізованого управління з розподілом оперативних функцій між окремими підрозділами. Важливу роль у забезпеченні стабільності діяльності підприємства відіграє система фінансового менеджменту, яка спрямована на підтримання платоспроможності, оптимізацію структури капіталу, контроль витрат та забезпечення прибутковості діяльності.

Результати аналізу фінансово-господарської діяльності свідчать про наявність суперечливих тенденцій у розвитку підприємства. З одного боку, упродовж досліджуваного періоду спостерігалось суттєве зростання активів, обсягів надання послуг та чистого доходу підприємства. Це свідчить про

розширення масштабів діяльності, збільшення ресурсної бази та зміцнення ринкових позицій підприємства. Позитивним також є зростання валового прибутку та часткове підвищення продуктивності праці у 2025 році, що характеризує здатність підприємства підтримувати обсяги основної діяльності та формувати валовий фінансовий результат.

Разом із тим дослідження показало наявність значних проблем у сфері забезпечення фінансової ефективності. Незважаючи на зростання доходів, підприємство продемонструвало різке скорочення чистого прибутку, прибутку до оподаткування та показників рентабельності. Найбільш критичною тенденцією стало майже повне зниження чистої рентабельності у 2025 році, що свідчить про суттєве погіршення результативності використання активів, власного капіталу та фінансових ресурсів загалом. Основними причинами такої ситуації стали стрімке зростання собівартості послуг, збільшення адміністративних та фінансових витрат, підвищення залежності від позикового капіталу, а також зниження ефективності управління витратами.

Аналіз структури активів і пасивів підприємства підтвердив посилення ризиків у фінансовій сфері. Зростання оборотних активів відбулося переважно за рахунок дебіторської заборгованості та поточних фінансових інвестицій, тоді як обсяг грошових коштів суттєво скоротився. Це негативно вплинуло на рівень ліквідності та платоспроможності підприємства. Одночасно спостерігалось значне збільшення короткострокових кредитів і кредиторської заборгованості, що свідчить про посилення залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування та підвищення фінансового ризику.

Показники ліквідності та фінансової стійкості також продемонстрували негативну динаміку. Усі основні коефіцієнти ліквідності упродовж 2023–2025 років поступово знижувалися, а абсолютна ліквідність у 2025 році досягла критично низького рівня. Це свідчить про недостатність високоліквідних активів для своєчасного виконання поточних зобов'язань.

Крім того, скорочення рівня автономії та зростання фінансової залежності вказують на погіршення фінансової незалежності підприємства та підвищення загрози втрати фінансової стійкості у перспективі.

Окрему увагу під час дослідження було приділено оцінці стану основних засобів підприємства. Аналіз показав поступове старіння матеріально-технічної бази, зростання коефіцієнта зносу та скорочення темпів відновлення основних засобів. Це свідчить про недостатній рівень інвестицій в оновлення виробничого потенціалу та може негативно позначитися на ефективності діяльності підприємства у майбутньому.

Запропоновані напрями удосконалення системи управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» мають комплексний характер та спрямовані на забезпечення довгострокового підвищення ефективності функціонування підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Розроблена фінансова стратегія орієнтована на забезпечення стабільного розвитку підприємства, зміцнення його фінансової стійкості, підвищення прибутковості діяльності та формування конкурентних переваг на ринку. Її реалізація передбачає узгодження стратегічних і поточних фінансових рішень, ефективне управління ресурсами, а також адаптацію підприємства до змін ринкової кон'юнктури та економічних умов господарювання.

У ході дослідження було встановлено, що важливими напрямками удосконалення системи управління фінансовою діяльністю ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» є оптимізація витрат, впровадження ефективної системи фінансового планування, мінімізація фінансових ризиків, удосконалення управління дебіторською заборгованістю та підвищення ефективності збутової діяльності підприємства. Реалізація зазначених заходів дозволить підвищити результативність використання фінансових ресурсів, забезпечити стабільність грошових потоків, покращити показники ліквідності та платоспроможності, а також зміцнити загальний рівень економічної безпеки підприємства.

Особливе значення у процесі вдосконалення фінансової діяльності підприємства має впровадження системи стратегічного фінансового планування. Вона забезпечує узгодженість між фінансовими можливостями підприємства та його стратегічними цілями, дозволяє своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища, прогнозувати майбутні фінансові результати та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Водночас ефективне управління фінансовими ризиками сприятиме мінімізації можливих втрат, підвищенню рівня фінансової безпеки та забезпеченню стабільності діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС» у довгостроковій перспективі.

Проведені прогнозні розрахунки підтвердили економічну доцільність впровадження запропонованих заходів. Очікується стабільне зростання чистого доходу підприємства упродовж 2027–2029 років, що свідчить про розширення масштабів діяльності та підвищення ефективності реалізації послуг. Одночасно прогнозується поступове скорочення собівартості, що є результатом оптимізації витрат та вдосконалення внутрішніх бізнес-процесів. Унаслідок цього суттєво зростатимуть показники валового та чистого прибутку підприємства, що характеризує підвищення рівня фінансової результативності діяльності ТОВ «АЛЬЯНС ТЕПЛО ПЛЮС».

Важливим результатом реалізації запропонованих заходів стане також підвищення продуктивності праці при незмінній чисельності персоналу. Це свідчить про більш ефективне використання наявного трудового потенціалу підприємства, удосконалення організації праці та покращення управління ресурсами. Таким чином, розвиток підприємства відбуватиметься переважно за рахунок інтенсифікації діяльності та підвищення ефективності використання ресурсної бази, а не шляхом екстенсивного розширення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України від 28.06.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. С. 141.
2. Антонюк О. П., Ступницька Т. М. Економічний аналіз (практикум): посібник. Київ : Патерик, 2021. 320 с.
3. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
4. Бедринець М.Д., Довгань Л.П. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
5. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України. Київ : Кондор, 2020. 412 с.
6. Верланов Ю.Ю. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с.
7. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Мелітополь : Люкс. 2021. 260 с.
8. Гуторова О.О. Менеджмент організації: навч. посібник. Х: ХНАУ, 2017. 266 с.
9. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О. та ін. Економічна діагностика. УкрДУЗТ. 2022. 285 с.
10. Дяченко Т.О. Основи менеджменту: навч. посібник. К.: Кондор, 2010. 176 с.
11. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. / Г. В. Блакита та ін. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 304 с.
12. Економічний аналіз: теорія і практика : навч.-метод. посібник / А. В. Рибчук, О. А. Ковенська, Н. М. Антофій, В. І. Покотилова. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 220 с.
13. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.

- 14.Заславська, К. А. Менеджмент підприємств малого бізнесу: навч. посіб. Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. 200 с.
- 15.Іващенко А. І. Фінансово-інвестиційний механізм розвитку малого і середнього бізнесу. Автореферат дисертації на здобуття наукового наукового ступеня доктора економічних наук. Національний Університет «Чернігівська Політехніка». Чернігів, 2021. 40 с.
- 16.Ігнат'єва, І. А., Паливода О. М, Янковой Р В. Менеджмент організації малого та середнього бізнесу: підручник. Київ. нац. ун–т технологій та дизайну. К.: КНУТД, 2012. 242 с.
- 17.Кіндрацька Г.І. Фінанси підприємств: сучасні підходи до управління. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 288 с.
- 18.Конспект лекцій з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» / Укладач Ткаченко І.П. Кам'янське: ДДТУ, 2017. 129 с.
- 19.Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством. Київ : КНЕУ, 2020. 396 с.
- 20.Міщенко А. П. Стратегічне управління: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 336 с.
- 21.Нікіфорова Л. О. Економіка підприємства. Курс лекцій : електронний навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2016. Режим доступу: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/24nikiforova_ekonomika_pidpriyemstva/p15.html.
- 22.Орлова К.Є. Управління бізнесом: підручник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
- 23.Паршин Ю. І., Паршина О. А. Основи економічного аналізу: навч. посіб. Дніпро : ФОП Дробязко С.І., 2020. 180 с.
- 24.Пасінович І. І., Миськів Г. В., Гутак В. М. Комплексний аналіз фінансово-господарського стану підприємств у системі управління фінансовою безпекою. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. 2025. № 2 (14). С. 94-105.
- 25.Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств. Київ : КНЕУ, 2021. 642 с.

- 26.Поддєрьогін А.М., Бабяк Н.Д., Білик М.Д. та ін. Фінансовий менеджмент : підручник. М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. Електрон. текст. дані. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с.
- 27.Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб. / за ред. О.М. Полінкевич, Л.В. Шостак. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. 315 с.
- 28.Проблеми і перспективи розвитку малого і середнього бізнесу : монографія / за ред. С.Д. Лучик; Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ. Чернівці: Технодрук, 2021. 400 с.
- 29.Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. Фінанси підприємств: навчальний посібник; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
- 30.Стащук О. В. Фінансовий менеджмент : конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня «магістр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Луцьк : «Вежа», 2021. 109 с.
- 31.Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління підприємством. Київ : КНЕУ, 2019. 352 с.
- 32.Томілін О.О., Дорогань-Писаренко, Л.О., Аранчій Д.С. Сучасні технології фінансового менеджменту: навч. посіб. Полтава: ПДАУ, 2023. 218 с.
- 33.Управління організаційним розвитком підприємства: курс лекцій / укладачі: Л. Д. Забродська, Т. С. Пічугіна. Електрон. дані. Х. : ХДУХТ, 2019. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).
- 34.Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 424 с.
- 35.Фінанси підприємств України під час війни та завдання їх повоєнного відновлення: наук. доп. / за ред. В. В. Зимовця ; НАН України, ДУ “Ін-т екон. та прогнозів. НАН України”. Київ, 2023. 54 с.
- 36.Фінансовий аналіз навч. посіб. Н.О. Ковальчук, Л.С. Гаватюк, Н.І. Єрміїчук. Чернівці: Рута, 2017. 256 с.

- 37.Фінансовий контролінг: навч. посіб. А.Г. Корбутяк, Н.І. Єрмійчук. Чернівці: Рута, 2017. 160 с.
- 38.Фінансовий менеджмент : підручник. Петро Бечко та ін. Київ: центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
- 39.Фінансово-економічний словник – довідник / за наук. ред. проф. О.О. Томіліна / Полтава: ПДАУ. 2023. 108 с.
- 40.Черниш С. С. Економічний аналіз: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2019. 312 с.
- 41.Бердар М. Стратегічне управління розвитком фінансових ресурсів промислових підприємств в сучасних умовах. Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. 2012. Вип. 139. С. 18- 21.
- 42.Бондар Ю.А., Єрошкін К.А. Теоретичні аспекти управління фінансовою діяльністю підприємства. Причорноморські наукові студії, 2020. Вип. 55, С. 83-87. Режим доступу: http://bses.in.ua/journals/2020/55_1_2020/15.pdf.
- 43.Бондаренко П. В. Факторинг як фінансовий важіль суб'єктів господарювання. Науковий вісник. 2014. № 2. С. 5-19.
- 44.Бруслиновська І.В., Матвійчук В.І. Теоретичні аспекти формування фінансової стратегії підприємства. Економіка і організація управління. 2018. №3 (31). С. 100-111.
- 45.Бучко Т., Радинський С. Стратегічне управління фінансами підприємства. Режим доступу: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/42940/2/MNPK_2023_Buchcko_T-Strategic_management_of_104-105.pdf.
- 46.Варналій З. С., Бондаренко С. М. Фінансова безпека підприємств України в умовах війни та повоєнного відновлення. Економічний вісник університету. 2025. Вип. 56. С. 13-18.
- 47.Воронкова Т. Є., Біляк А. С. Фінансова стратегія в системі управління підприємством. Ефективна економіка. 2017. № 11. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5910>.
- 48.Гліжинський М.В., Загреба Л.І. Стратегічне управління фінансами підприємства. Наукові записки КНТУ, Вип. 11, Ч. III, 2011. С. 85-89.

- Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/84825507.pdf>.
- 49.Глушко А. Д. Управління дебіторською заборгованістю в системі забезпечення ефективної діяльності підприємства. Ефективна економіка. 2018. № 7. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
 - 50.Гончар В. Перспективи розвитку та шляхи вдосконалення фінансового планування в сучасних умовах. Фінанси України. 2012. № 3. С. 1-5.
 - 51.Губарик О.М. Обліково-аналітичне забезпечення діагностики функціонування підприємства та удосконалення системи економічної безпеки на основі покращення фінансового стану. Мукачівський державний університет. Економіка та суспільство. 2021. №3
 - 52.Давиденко Н. М. Особливості фінансового забезпечення суб'єктів господарювання. Формування ринкових відносин в Україні. 2015. № 9. С. 67-71.
 - 53.Діагностика фінансового стану та інвестиційної привабливості підприємства в системі фінансового менеджменту / Т.Г. Бондарук, І.В. Заїчко, І.С. Бондарук. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. Гроші, фінанси і кредит. 2022. №1-2. С. 71.
 - 54.Дорошенко О. О., Сорокати В. М. Фінансове планування на підприємстві як метод мінімізації фінансових ризиків. Ефективна економіка. 2021. №10. Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2021/97.pdf.
 - 55.Єрешко Ю. О., Товмасян В. Р. Теорія фінансової політики підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 15-16. С. 63-68. Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/15-16_2020/13.pdf.
 - 56.Іващенко А. І. Фінансові механізми підтримки малого та середнього бізнесу у період пандемічної кризи: досвід країн Західної Європи. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2020. № 2(22). С. 159–168.
 - 57.Качула С. В., Романова К. А. Ефективність фінансової діяльності підприємства в умовах військових конфліктів. АГРОСВІТ. 2024. № 20. С.

52-58.

58. Кірсанова В.В., Самсонова В.О. Фінансова діагностика в умовах воєнного стану. *ECONOMICS: time realities*. 2025. №1(77). С. 30-37.
59. Ключка О. В., Воронченко В. В. Вплив фінансового ринку на фінансове забезпечення суб'єктів господарювання. *Бізнес Інформ*. 2019. №9. С. 252-258.
60. Ковальчук Т.М. Діагностичний аналіз фінансового стану: теорія та методологія. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2015. №5. С.129-134.
61. Левкович О. В., Калашнікова Ю. М. Фінансова стійкість як передумова інноваційного розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8776>.
62. Матвійчук В., Матушевський О. Формування фінансової безпеки суб'єкта господарювання в умовах воєнного стану. *Економіка і організація управління*. 2024. Вип. 2. С. 118-131.
63. Нікольчук Ю., Небжицький Б., Савчук О. Фінансова стійкість як індикатор ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. №1, С. 220–225.
64. Островська О. А., Юркевич О.М. Емпірика діагностики кризового стану в корпоративних фінансах: нові підходи. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. №7-8. С. 33–40.
65. Полчанов, А. Ю. Тенденції фінансово-господарської діяльності промислових підприємств України в умовах війни. *Економіка, управління та адміністрування*. 2025. №4 (114). С. 188-194.
66. Рудика В.І., Маковецька Н.А. Теоретичні аспекти стратегії розвитку фінансів підприємства. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип.10. С. 343-346.
67. Сак Т.В. Діагностика фінансової стійкості підприємства: методологія та практика застосування. *Економічний журнал Одеського політехнічного*

- університету. 2023. №4. С. 39.
68. Салькова І.Ю. Санцевич В.О. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства Економіка і суспільство. 2018. Випуск 16. С. 790-794.
 69. Сіліна І. В., Хацер М. В. Управління фінансовим станом підприємства в кризових умовах. Економіка та держава. 2015. № 11. С. 85-88.
 70. Старинець О. Г. Методи фінансового аналізу діяльності підприємств у системі антикризового управління. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 17 (2). С. 87-91.
 71. Тарасенко Л.О. Ефективність діяльності підприємства: сутність, генезис, зміст підходів. Фінанси, облік, банки. 2019. № 1 (24). С. 148-157.
 72. Ткаченко І. П. Фінансові ресурси підприємств: управління ефективністю формування та використання. Інвестиції: практика та досвід. 2013. № 19. С. 46-52.
 73. Ткачук В. І., Яремова М. І., Горкуша Н. М. Формування стратегічних орієнтирів розвитку підприємства. Ефективна економіка. 2019. № 6. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9590>.
 74. Томілін О. О., Вовк М.О. Формування стратегії управління виробничими потужностями агропродовольчого підприємства в умовах глобалізації. Агросвіт. 2020. № 10. С. 29-36
 75. Швиданенко Г.О., Пономаренко О.С., Швиданенко В.І. Концептуальні засади формування і вдосконалення фінансової стратегії та політики суб'єкта господарювання в умовах глобальної нестабільності. Економіка та суспільство. 2024. Випуск 65. Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4375/4305>.
 76. Яцух О. О., Захарова Н. Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. Т. 29 (68), № 3. С. 173-180.